

Kandidatnummer: 8412

Kristina Kristinsdottir Bjerkan

MSOMAS Masteroppgave i sosialfag

<Løvetannkvinner>

Av:<Kristina Kristinsdottir Bjerkan>

DET SAMFUNNSVITENSKAPELIGE FAKULTET
Institutt for sosialfag

Masteroppgave – Sosialfag
Institutt for sosialfag - november 2016

UNIVERSITETET I STAVANGER

**MASTERSTUDIUM I SOSIALFAG
MASTERGRADSOPPGAVE**

SEMESTER:

Høst - 2016

FORFATTER/MASTERKANDIDAT: Kristina Kristinsdottir Bjerkan

VEILEDER: Kari Søndena

TITTEL PÅ MASTEROPPGAVE:

Norsk tittel: Løvetannkvinner

EMNEORD/STIKKORD:

Resiliens, makt, kvinner, India, fattigdom, styrke, forskjellsbehandling av gutter og jenter.

ANTALL SIDER: 98

STAVANGER .....09.11.2016.....

Kristina Kristinsdottir Bjerkan

DATO/ÅR

Kandidatens navn

I forbindelse med elektronisk innlevering, kommer jeg til å reservere med mot å offentliggjøre mastergradsoppgaven på universitetets nettsider

Innholdsfortegnelse:

1. Introduksjon	5
2. Styrkeperspektiv	8
3. Metode	10
4. Rammeverk	18
4.1. Religion.....	18
4.2. Fattigdom.....	19
4.3. Forskjellsbehandling av gutter og jenter.....	20
4.4. Medgift.....	21
4.5. Patriarkatet.....	22
4.6. Barnearbeid.....	23
5. Makt	24
5.1. Resiliens.....	30
6. Kultur	32
7. Narrativ analyse	34
7.1. Narrativ analyse av samtalene.....	36
8. Innholdsanalyse	68
8.1. Innholdsanalyse av samtalene.....	69
9. Drøfting	80
9.1. Religion.....	81
9.2. Fattigdom.....	82
9.3. Forskjellsbehandling av gutter og jenter, menn og kvinner.....	83
9.4. Medgift.....	85
9.5. Patriarkatet.....	86
9.6. Barnearbeid.....	87
9.7. Hvordan kommer kvinnenens resiliens, styrke og mot frem i historiene deres?.....	88
9.8. Sette nye mål.....	88
9.9. Religion som styrke.....	89
9.10. Visjon for fremtiden.....	89
9.11. Brudd med ektemann.....	90
9.12. Overkomme utfordringer.....	91
9.13. Arbeid og fremtidsvisjoner.....	92

9.14. Respekt fra egen familie.....	92
10. Avslutning.....	93
11. Kildeliste.....	95

1. Introduksjon

Dette prosjektet startet på et masterseminar der vår veileder introduserte et prosjekt hun skulle starte opp som handlet om kvinners mulighet til utdanning i India. Hun ville gjerne ha med seg masterstudenter på informasjonsinnsamlingen, og det virket for spennende til å la være å søke på. Jeg fikk være med på prosjektet, og det tok meg med til India for første gang.

Kvinner og utdanning i India er et viktig tema da landet i stor grad har tradisjonelle og tydelige kjønnsroller der menn skal skoleles og forsørge familien mens kvinner skal passe barn, eldre og hjem. Som vi skal se fra flere samtaler er det et land i utvikling som har begynt å ta de første skrittene mot likestilling, og kvinner som stiller spørsmål til de tradisjonelle kjønnsrollene samfunnet er bygd opp rundt.

Problemstillingen for dette prosjektet lyder som følger: Løvetannkvinner: Hvordan manifesterer styrke og mot seg i historiene til indiske kvinner?

Jeg vil i oppgaven presentere ulike sosiale utfordringer og drøfte temaer som kommer tydelig frem i det innsamlede materialet som viktige for informantene vi har brukt. Jeg har benyttet både narrativ analyse og innholdsanalyse i arbeidet med å tolke samtalen for å få frem flest mulig nyanser.

Mitt første møte med India har latt meg sitte igjen med mange sterke inntrykk av en kulturelt rik nasjon med store klasseskiller, ulikheter og utfordringer. Det første jeg la merke til da jeg landet var alle fargene. De fleste kvinnene gikk med tradisjonelle, fargerike kjoler, mens mennene, særlig de yngre, var å se i vestlige klær. Det var mye farger overalt. På bussene, på skiltene, på skogene, på butikkene, på klærne og på markedene vi kjørte forbi. Det var de sterke fargene som var det dominerende inntrykket. Alt var grønt, luften var fuktig, trafikken kaotisk og varmen var intens. Jeg hadde aldri tidligere reist i Asia, og visste ikke hva jeg kunne forvente da jeg ankom, men jeg var forberedt på en grad av kultursjokk.

På flyplassen ble jeg møtt av to representanter fra barnehjemmet vi skulle oppholde oss ved. Det var sønner av mannen som driver det, noe jeg ikke visste om på forhånd, og de presenterte seg heller ikke, så det fant jeg først ut i ettertid. På hotellet ble jeg møtt av mannen som driver barnehjemmet, samt noen av jentene som bor der. De var heller ikke raske til å informere meg om hvem de var, og jeg trakk meg raskt unna, sliten som jeg var etter en lang reise, og overveldet av en så varm og folksom velkomst. Da jeg ble fortalt av mine medforskere (som hadde ankommet noen timer før meg) om at dette var mennesker vi kom til

å se mye til de neste par månedene gikk jeg ut igjen for å prøve å gi dem et noe bedre inntrykk av meg enn en avvisende, kort og gretten nordkvinne.

Etter et par timers hvile reiste vi ut til barnehjemmet. Førsteintrykket mitt av barnehjemmet var at de hadde fått til mye med de midlene de har til rådighet. Det var to bygninger, de hadde ansatte til å lage mat og vaske, de hadde wardens, det vil si ansatte med hovedansvar for å se etter barna, en for guttene og ei for jentene, en sjåfør og en kontormedarbeider. De hadde frukttrær og en hageflekk hvor de dyrket noe mat til eget bruk, og to vakthunder som skulle varsle dersom det kom uvedkommende på nattestid. Det hadde i forkant av anskaffelsen av hundene vært noen tyverier på området. De hadde det de trengte for å fungere godt som institusjon. Med tiden så vi på barnehjemmet som en velfungerende hybrid mellom en institusjon og en storfamilie. De hadde mange rutiner som styrte barnas hverdag med tid til vasking av klær, badetid, lekser, måltider, bønn og litt lek. Barnehjemmet er kristent, og religion har en vesentlig plass i hverdagen til barna og de voksne som arbeider der.

Min medstudent og jeg har foretatt våre studier ved et barnehjem i Kerala, og gjennom samtaler med ansatte, mødre og andre har vi samlet inn vårt forskningsmateriale. Vi har deltatt i barnas hverdag, arrangert leker, drevet leksehjelp og generelt vært tilstede for dem. Vi har brukt både observasjon og deltagende observasjon som metoder, i tillegg til fenomenologiske metoder som ustrukturerte samtaler, fortolkende fenomenologisk metode og narrativ forskning.

En utfordring vi møtte da vi skulle samle inn materialet var troverdigheten til menneskene vi snakket med. Indisk kultur pålegger vertene å være imøtekommende og høflige mot sine gjester, og det er ikke ansett som høflig å svare negativt på spørsmål. I mange tilfeller vil de fortelle deg det de tror du helst vil høre, og ikke nødvendigvis bidra med informasjon som er sann. For de er det viktigere å gjøre deg fornøyd enn å svare sannferdig på spørsmålene. Det kan forekomme i samtalsituasjoner når du stiller spørsmål som kan ha svar som setter for eksempel medlemmer av en religiøs gruppe, staten eller andre i et dårlig lys, eller det kan være at du spør om veien på gaten. Du kan risikere å motta unnvikende, misvisende eller direkte gale svar for å hindre at noen taper ansikt, eller du kan bli sendt i feil retning fordi vedkommende du spør ikke vet hvor du skal. Det er viktig å gjøre deg fornøyd ved å gi deg et svar, så sannheten i det som blir svart er varierende. Å ikke kunne svare vil kunne oppleves som tap av ansikt, noe indere ser på som meget krenkende og negativt. Det er derfor bedre å svare noe som er galt enn å ikke svare noe i det hele tatt. Dette gjorde meg kildekritisk, og

det gjorde det enda viktigere å få kvinnene vi snakket med til å føle seg komfortable i samtalsituasjonen slik at vi kunne få mest mulig sanne og åpne svar. Å bli kjent med en samtalepartner i forkant hvor vedkommende blir komfortabel med å utlevere også negative aspekter rundt temaene som ble diskutert ble viktig. Der det ikke var mulig å lære prosjektdeltagerne å kjenne i forkant av samtalene ble det viktig å sette av nok tid i samtalsituasjonene slik at man kunne snakke noe om trivialiteter, og ikke bare hente deres livsfortellinger. Å ta seg tid ble en vei til bedre informasjon og gode, informative samtaler.

Jeg har møtt mange spennende mennesker og fått innblikk i den viktige jobben de ansatte ved barnehjemmet gjør. Det er en jobb som er viktig for mange mennesker, både barna og deres foresatte. Barnehjemmet gir barna mulighet til en fremtid foreldrene deres ikke ville hatt kapasitet til å tilby dem, via utdanning og tilgang til helsetjenester. Tilbudet om skolegang, til og med høyere utdanning, er tilstede både for guttene og for jentene.

Flere av barna ved barnehjemmet har foreldre eller annen nær familie som fortsatt lever, men av ulike grunner kan de ikke bo hjemme. Det kan være foreldre som ikke har økonomisk kapasitet til å ivareta barna sine eller det kan være vold eller rusmisbruk som gjør hjemmet utrygt og uegnet. «De kommer alle fra tøffe bakgrunner, ofte i voldelige hjem, og de ønsker seg jo ikke tilbake til det. De har mulighet til å bli noe mer her med oss...» (Samtale med barnehjemsbestyrerinnen). Barnehjemmet tar imot disse barna, og samarbeider med foreldrene for å skape en best mulig hverdag i den tiden barna oppholder seg der. Barnehjemmet ønsker å prioritere å huse jenter, men de splitter ikke søsken. Er det behov for at både bror og søster må bo utenfor hjemmet blir disse tatt inn sammen, men bosatt i ulike bygninger. Mange av aktivitetene som utspiller seg i løpet av en dag skjer i fellesskap, men guttene og jentene sover hver for seg i ulike bygninger.

Det hender at foreldre krever barna sine tilbake, noe som tvinger disse barna inn i en ustabil og utrygg hverdag, og barnehjemmet har ikke mulighet til å forhindre dette, da det fortsatt er foreldrene som har den primære foreldreretten. Det de kan gjøre er å skape en dialog med foreldrene og prøve å overbevise dem om at det er det beste for barna å få komme tilbake, men det er ikke nødvendig for foreldrene eller de foresatte som har hentet ut barna å etterkomme barnehjemmets ønske. Barna kan bli hentet hjem av ulike grunner. Foreldrene kan trenge hjelp til arbeidsoppgaver i hjemmet, de kan ha arrangert ekteskap eller de kan trenge barnas arbeidskraft til å skape en ekstra inntekt. Dette vil da gå på bekostning av barnas skolegang. Det er ikke alle foreldre som har ønske eller mulighet til å tilby barna sine

skolegang. I noen tilfeller er det også barnas ønske å reise hjem til sine foresatte. Det kan være savn, eller opprør mot det de mener er for strenge regler ved barnehjemmet. I noen tilfeller angrer de og ber om å få komme tilbake.

På barnehjemmet har barna, som tidligere nevnt, mulighet til å få en utdanning. De kan få finansiert skolegang til og med høyskole/universitetsnivå, noe som gir disse en unik mulighet til å få en trygg fremtid uavhengig av andre mennesker, til tross for at de kommer fra en fattig bakgrunn. Det er ikke mange unge med deres økonomiske bakgrunn som vil ha mulighet til å ta høyere utdanning, noe som gir barna en unik mulighet til å velge sin egen fremtid. At barnehjemmet er norskfinansiert via en organisasjon gir en økonomisk sikkerhet til å kunne garantere barna utdanning dersom de ønsker det, men det er barnas eget ansvar å oppfylle kravene for å komme inn ved en institusjon for høyere utdanning. Flere av kvinnene vi snakket med hadde skolegang og utdanning for sine barn som et høyt ønske, så de ikke skal ende opp utdannede og fattige som de selv og mange andre indiske kvinner.

Mange indiske kvinner er økonomisk avhengige av mannen sin, og hvis hun ikke har utdanning risikerer hun å bli fanget i ekteskapet. Det er mange voldelige ekteskap, og mange kvinner har ikke mulighet til å bryte ut av disse da de ikke har noe sted å gå og ingen inntekt til underhold av seg selv og sine barn. «Jeg hadde med meg land som medgift inn i ekteskapet, men mannen min solgte dette. Jeg har nå ingen ting». (Samtale med Indira, 4a). De som har utdanning sikrer sin egen fremtid og gir ektemenn mindre makt over dem. Dette er argumentasjon som brukes på barnehjemmet for å motivere jentene til å ta kontroll over sin egen fremtid og jobbe hardt for å få en god utdanning og en god jobb. Som jeg vil komme tilbake til senere i oppgaven er dette et viktig punkt for både foreldre og ansatte ved barnehjemmet.

2. Styrkeperspektiv

Fokuspunktet for studien vi har gjennomført er kvinner og utdanning. Jeg ankom India med ønske om å fokusere på de unge jentene ved barnehjemmet, alderen 13-18 år. Drømmer, fremtidsønsker og muligheter var viktige punkter i den foreløpige problemstillingen jeg hadde forberedt. Jeg ville se på hva de selv ønsket for egne liv og hva som var realistisk for jentene å oppnå.

Etter ankomst, og etter de første samtale og observasjonene, hadde jeg endret vinkel på oppgaven. Et styrkeperspektiv kom til syne via samtale vi hadde med kvinnene. Mange

hadde opplevd så mye vondt og hadde få gode minner fra egne liv. Til tross for dette var de positive til sine egne barns fremtid. De ønsket en bedre fremtid for barna sine enn de selv har hatt, og hadde beskjedne håp og ønsker for egne liv. De var sterke og de hadde mye iverdighet og mot til å fortsette til tross for tidligere opplevelser og daglige utfordringer med å få hverdagen til å gå opp. Det virket ikke som de så på dette som uoverkommelige hinder, men heller at det fortsatt var mulig å oppnå noe godt i livet før det var over.

Historiene deres grep meg så sterk at jeg endret fokuset for oppgaven min over på disse kvinnene. De blomstrer i motgang og lar seg ikke knekke, derav tittelen «løvetannkvinnene». Jeg henviser med tittelen ikke til den psykologiske bruken av begrepet i forhold til barn med utfordrende oppvekstsvilkår som tilsynelatende klarer seg godt som voksne til tross for en problematisk barndom. Helgesen forklarer at: «Det blir i dag forsket langt mer enn før på barn som klarer seg godt mot alle odds. Slike barn ble tidligere kalt løvetannbarn,...». (Helgesen, 2011, s. 150). Jeg synes løvetannkvinner er en god metafor for kvinnene i denne studien. Jeg vil se på hvordan styrke og mot manifesterer seg i disse kvinnenenes historier. Jeg vil undersøke hvilke utfordringer de har måttet overkomme, og med det utviklet sin egen resiliens, i form av ens egne måte å håndtere motgang, og hvilke håp og ønsker de har for fremtiden, både sin egen fremtid og for sine døtre. Disse kvinnene har ikke latt seg knekke til tross for hva de har blitt utsatt for. De har blomstret i motgang og de har overlevd mye vondt. De har mot og styrke til å holde ut litt til, til livet blir lysere og bedre, akkurat som en løvetann som sprenger seg igjennom asfalten og strekker seg mot solen. Selv om vanskeligheter og motgang har vært dominerende faktorer så langt i livet er det fortsatt ikke for sent å få oppleve noe godt. Denne urokkelige troen på en bedre fremtid, og positiviteten de utviser fasinerte meg. De har opplevd mer vondt enn noen burde oppleve i løpet av en hel livstid, men de holder fortsatt motet oppe. Dette er sterke kvinner som ingen har kunnet knekke. Løvetannkvinnene viser styrke og mot når de sprenger seg igjennom asfalten og møter utfordringene som venter på oversiden.

I denne oppgaven vil leseren få se, via løst strukturerte kvalitative intervjuer hvordan det kan oppleves å være kvinne i India med få ressurser. Leserens vil møte disse kvinnenenes utfordringer og få høre sterke historier som er satt inn i skjemaer i analysekapittelet. Jeg introduserer først selve prosjektet, og viser så til metodene som har blitt benyttet. Videre vil jeg presentere et rammeverk for oppgaven der jeg forteller om den indiske kulturen, tradisjoner, politikk og kjønnsroller. I kapittel 3 forklarer jeg maktbegrepet og hvordan jeg bruker både positiv og negativ makt for å forklare kvinnenenes historier. I analysekapittelet har

jeg først analysert samtalene ved hjelp av narrativ analyse med korte oppsummeringer etter hver samtale, og deretter har jeg analysert samtalene ved hjelp av innholdsanalyse. Jeg valgte å benytte meg av to analyseformer da de fremhever ulike aspekter ved samtalene som er viktige. Ved å bruke både narrativ analyse og innholdsanalyse kommer samtalenes innhold tydeligere frem. Jeg har valgt å sette inn forholdsvis få kapitler i oppgaven da jeg mener dette gir leseren bedre flyt.

3. Metode

I denne delen vil jeg beskrive fremgangsmåten for datainnsamlingen til oppgaven, som var samtaler med kvinner sør-vest i India, og de teoretiske metodene jeg har valgt å bruke. Det er vel så vanlig å presentere et teorigapittel før metoden, men siden metodebruken min er vid og belyser flere aspekter mener jeg at det blir mer oversiktlig for leseren å plassere metodekapittelet før teorigapittelet. Jeg benytter meg av et utvidet metodebegrep der det er et verktøy, men det er også av en metodologisk art da det forteller om en måte å være i verden på.

Vi hadde ikke lagt en tydelig plan for metodebruk før avreise da vi først måtte gjøre oss kjent med forholdene på stedet. Vårt menneskesyn og våre norske verdier kunne ikke ukritisk overføres til India. Vi kunne ikke gå inn som «eksperter» i en kultur vi ikke kjente, og da vi manglet erfaring i å forholde oss til den indiske kulturen måtte vi få noe kjennskap til den før vi kunne planlegge videre metodebruk og fremgangsmåter. Vi visste ikke på forhånd hvem vi kunne bruke som informanter, hvor mange samtaler det ville være mulig å ha, hvordan samtalene skulle organiseres og hvordan vi skulle finne frem til de rette informantene. Min medstudent, veileder og jeg hadde noen samtaler om utfordringene rundt dette i forkant, og kom frem til at det beste var å fatte avgjørelsen rundt den endelige metodebruken etter møte med barnehjemmet vi skulle arbeide ved under oppholdet. Vi ville sammenligne tanker og ideer rundt best mulig metodebruk etter at vi hadde fått dannet oss et bilde av stedet vi skulle oppholde oss på. Det eneste vi ble enig om før avreise var at metoden sannsynligvis ville havne innen fenomenologi.

Vi har gjennomført fem uformelle samtaler med ansatte og mødre til barn ved barnehjemmet vi arbeidet ved. Noen av temaene vi ønsket å komme inn på i løpet av samtalen hadde vi avtalt på forhånd, slik at vi kunne ha bedre utbytte av hverandres data, og selv om vi skriver om ulike temaer kunne vi bruke felles innsamlet materiale. Vi gikk igjennom fremgangsmåte for samtalene i fellesskap, og som forberedelse til egne samtaler var min medstudent og jeg

tilstede som observatører under hver vår samtale foretatt av veileder. For å samle inn informasjon tok vi utgangspunkt i ustrukturerte intervjuer. Thagaard (2013) forklarer at ustrukturerte intervjuer «...kan betraktes som en samtale mellom forsker og intervjuperson hvor hovedtemaene er bestemt på forhånd. En slik uformell tilnærming tilsier at intervjupersonen kan bringe opp temaer i løpet av intervjuet, og forskeren kan tilpasse spørsmålene til de temaene hun eller han bringer opp.» (Thagaard, 2013, s. 97).

Alle samtalene ble startet med en invitasjon til kvinnen om å fortelle oss om sitt eget liv. Vi ba kvinnene om å begynne med barndommen, og fortelle seg fremover til i dag, men at det var helt greit å hoppe litt frem og tilbake i tid ettersom hendelser kom frem i hukommelsen. Deretter stilte vi oppfølgingsspørsmål der vi følte det var nødvendig, og stilte noen spørsmål rundt kvinnerollen, utdanning og drømmer. Vi stilte også spørsmål da fortellingene begynte å stoppe opp, og kvinnene virket usikre på hva de skulle fortelle videre.

Samtalene var ustrukturerte, og vi benyttet oss ikke av en omfattende intervjuguide. Notatene vi hadde forberedt på forhånd og hadde med oss til samtalene bestod kun av noen få stikkord, og under samtalene skrev vi kun stikkord for å kunne fokusere mest mulig på kvinnen som fortalte. Færre notater i samtalsituasjonen gav et bedre grunnlag for dialog. Etter samtalene satte vi oss umiddelbart ned alene og skrev den ut som et narrativ mens hele historien fortsatt satt friskt i minne.

Universitetet i Stavanger hadde gitt oss et budsjett til å ansette en tolk. Kvinner fra fattige familier i India har ofte fått lite utdanning og har dermed begrensede eller ingen engelskkunnskaper, så for å være trygg på å forstå og gjøre oss forstått benyttet vi oss av tolk i de fleste samtalene. I de samtalene det ikke ble brukt tolk var det kvinnene selv som mente det var unødvendig eller ikke ønsket det. Bestyrerne av barnehjemmet ønsket at vi ansatte en tolk i deres nærmeste familie. Dette ønsket ikke vi da vi følte at det ville vanskeliggjøre samtalene og muligens bli et hinder for å få kvinnene til å åpne seg. Vi ønsket noen som ikke kjente kvinnene og historiene deres på forhånd for å kunne få et mest mulig nøytralt bilde av situasjonene deres. At kvinnene heller ikke kjente tolken mente vi ville bidra til at de kunne snakke friere, da de i ettertid ikke ville bli konfrontert med noe av det de fortalte dersom noen skulle ytre seg kritisk mot barnehjemmet, driften, behandlingen av barna eller lignende. Resultatet ble en tolk som bestyrerne kjente, men ikke et familiemedlem.

Vi startet med en introduksjon av oss og tolken, med en presentasjon av prosjektet vårt, hvilke mål vi hadde med prosjektet, og hvorfor det var disse kvinnene vi ønsket å snakke med. Vi

fortalte om anonymisering av materialet og både tolkens og vår egen taushetsplikt. Vi ønsket at kvinnene skulle føle seg komfortable med å dele også ubehagelige ting dersom de skulle ønske det, uten frykt for gjenkjenning og represalier.

Samtalene er skrevet ut som narrativer. Hver samtale blir en historie om fortellerens liv og levde opplevelser. Narrativer kan beskrives på følgende måte: «A storied narrative is the linguistic form that preserves the complexity of human action with its interrelationships of temporal sequence, human motivation, chance happenings, and changing interpersonal and environmental contexts». (Hatch & Wisniewski, 1995, s. 7).

De fem samtalene ble skrevet ut i syv narrativer i jeg-format da dette gjorde historiene personlige og skapte en bedre gjenfortelling av det vi hadde blitt fortalt. Min medstudent og jeg var tilstede som observatører under hver vår samtale gjennomført av vår veileder. Både veileder og vi skrev ut samtalen for å se ulikhetene i observasjonene vi gjorde oss, derfor ble det syv historier av fem samtaler. Det interessante med å gjøre det på den måten var å se hvilke deler av samtalene jeg så som viktigst og mest fremtredende, og hvilke sider av samtalene veileder hadde fokusert mest på. Det ble enkelte ulikheter i våre utskrevne narrativer, noe som beriket forskningsmaterialet vårt. Jeg kommer nærmere inn på dette innledningsvis i kapittel 7.

Kvinnene fortalte åpent og fritt både om gode og vonde minner. De delte historier der de har møtt og overkommet store vanskeligheter og utfordringer. De delte av livene sine, både ting som har vært vanskelige og ting som har vært gode. Disse kvinnene gav oss et rikt materiale, og selv om historiene til tider er meget ulike, finnes det også noen fellestrekk, noe jeg vil komme tilbake til i analysedelen.

Metodene jeg har valgt å benytte til denne oppgaven er kvalitative, og befinner seg innen fenomenologi. Den primære metoden jeg bruker til å analysere dataen er fortolkende fenomenologisk analyse fra Smith, Flowers og Larkin (2009), som jeg videre i oppgaven kaller IPA fra det engelske «interpretative phenomenological analysis». Denne metoden baserer seg på en kombinasjon av fenomenologi, hermeneutikk og ideografi.

Fenomenologien ser på intervjuobjektens levde erfaringer og persepsjon, hvor faktorer som forhold til andre menneske, språk og kultur blir vektlagt. For å forstå og kunne fortolke et menneskes opplevelser og erfaringer må vi også forstå vedkommendes verden der hendelsen fant sted: «Narratives are interpretive and, in turn, require interpretation: They do not "speak

for themselves, ” or ”provide direct access to other times, places, or cultures.”... Our analytic interpretations are partial, alternative truths...» (Riessman, 1993, s. 22). Vi kan ikke forstå alt den andre mener å fortelle med sine uttalelser, vi kan bare fortolke det etter beste evne, og gjennom samtale med den andre parten være sikre på at vi har fått frem det viktigste i hennes fortelling. Ved å lære om kulturen der historiene fant sted kan vi skape en tolkning av materialet som er nærmere det kvinnene ønsket å formidle. Å forstå historienes setting er viktig for å kunne bearbeide materialet på en måte som er i tråd med de poengene kvinnene ønsket å få frem i livshistoriene sine.

Hermeneutikk er fortolkningsteori, og er integrert i IPA da det er av interesse å se hvordan et fenomen har oppstått, og hvordan fenomenene fortolkes. Som et verktøy i fortolkningsprosessen brukes den hermeneutiske sirkel. «Here the «whole» is the researcher`s ongoing biography, and the «part» is the encounter with a new participant, as part of a new research project.» (Smith, Flowers, & Larkin, 2009, s. 35). Den hermeneutiske sirkel forklarer fremgangsmåten man bruker til å forholde seg til prosjektdeltagerne på, og hvordan forskeren går frem. «Den *hermeneutiske sirkel* peker på forbindelsen mellom det vi skal fortolke, forforståelsen og den sammenhengen eller konteksten det må fortolkes i.» (Rønbeck, 2005, s. 7). Smith, Flowers og Larkin (2009) gir følgende definisjon av den hermeneutiske sirkel:

I start where I am at one point on the circle, caught up in my concerns, influenced by my preconceptions, shaped by my experience and expertise. In moving from this position, I attempt to either bracket, or at least acknowledge my preconceptions, before I go round to an encounter with a research participant at the other side of the circle. Whatever my previous concerns or positions, I have moved from a point where I am the focus, to one where the participant is the focus as I attend closely to the participant`s story, facilitate the participant uncovering his/her experience. This requires an intense attentiveness to, and engagement with, the participant as he/she speaks(...) Having concluded the conversation, I continue the journey round the circle, back to where I started. So I return home to analyze the material I collected from the perspective I started from, influenced by my prior conceptions and experience. However, I am also irretrievably changed because of the encounter with the new, my participant and her/his account. Then I engage in movement round a virtual mini-circle where, in my home location, I mentally take on again a conversation with my participant, as I rehear his/her story, ask questions of it, try to make sense of it. Indeed

the various actions inherent in the hermeneutic circle between part and whole...take place in the cognitive space at home base. (Smith, Flowers, & Larkin, 2009, s. 35)

Den hermeneutiske sirkelen er en evig runddans, og den kan ikke brytes. En bygger på sine tidligere erfaringer, som er en forutsetning for å forstå fenomenet en undersøker, og via nye erfaringer får en dypere forståelse for fenomenet man undersøker. (Rønbeck, 2005, s. 7-8). Ny kunnskap bygger på tidligere erfaringer og kunnskap, og den viten vi allerede besitter er grunnlaget for forståelse av nye fenomener. Tidligere erfaringer gir dypere forståelse av bearbeidelsen av nye fenomener.

Ideografi i denne metoden ser på det spesielle med hvert intervjuobjekt. For å få en detaljert forståelse av menneskene vi har snakket med og fenomenene de har opplevd, må analysen være systematisk, dyptgående og detaljert. Denne metoden vil se på hvordan et menneske har opplevd ulike hendelser og hvordan de har forstått disse hendelsene ut ifra livet de har levd og situasjonene de har befunnet seg i. (Smith, Flowers, & Larkin, 2009, s. 11-29). Dette gjøres med et lite utvalg og dyptgående samtaler med intervjuobjektene. Vi ønsker å få frem individenes opplevelser og historier, ikke å tallfeste ulike fenomener. Vi vil se på det spesielle hos noen få for å personliggjøre historiene deres, og kunne gå i dybden på temaer som opptar kvinner i den samfunnsgruppen. Ved å bruke historier istedenfor tall endres oppgavens vinkel, og det blir sterkere historier som gir et bedre inntrykk av hvordan disse kvinnene møter hverdagens utfordringer.

IPA kombinerer fenomenologi og hermeneutikk: «Without the phenomenology, there would be nothing to interpret; without the hermeneutics, the phenomenon would not be seen». (Smith, Flowers, & Larkin, 2009, s.37). I denne metoden er disse to perspektivene gjensidig avhengige av hverandre for å gi innsikt og dybde til materiale som skal bearbeides og analyseres: «Informantenes verdier og perspektiver og forskerens relevanskra og modeller påvirker i høyeste grad det vitenskapelige produktet. Bare ved å være bevisst på denne påvirkningen, er det mulig å redusere det ubevisste subjektive». (Rønbeck, 2005, s. 10). Sluttresultatet av et forskningsprosjekt vil alltid farges av forskerens tradisjoner og verdier. Det viktigste er å formidle informantenes historier på en måte de kjenner igjen og kan relatere seg til, og for å få frem det informantene ønsker å fortelle må forskeren være kritisk til egen tilnærming til materialet. Hun må ikke lete etter det hun ønsker å finne, men se etter hva som befinner seg der. Bevissthet rundt eget arbeid, egne verdier og fremgangsmåter kan bidra til at materialet får fortelle mest mulig av sin egen historie uten at forskeren ubevisst vrir det til noe

hun ønsker å finne. Dette bød på utfordringer for meg som kom til en så fremmed kultur. Jeg kunne fort ha dømt menneskene som møtte meg for å være for intense, for manglende introduksjoner eller for å ha for liten respekt for mitt behov for privatliv. Jeg følte meg fanget i en ukjent kontekst uten å vite hvem som var hvem, og hvordan jeg best kunne forholde meg til disse menneskene. Dette kunne gjort meg forutinntatt og dømmende i det videre arbeidet. Kun ved å være bevisst dette kunne jeg unngå at det skulle farge mine første møter i India som negative, og unngå at det skulle ha betydning for mitt videre arbeid. Jeg overbeviste heller meg selv om at førsteinntrykk ikke alltid stemmer, og ønsket å møte alle igjen med så blanke ark som mulig.

IPA fokuserer på det fortolkende i de fortellingene man samler inn. Det karakteriseres som dobbel hermeneutikk, der forskeren fortolker informasjonen fra intervjuobjektene, og intervjuobjektene fortolker hendelsene de forteller om. Denne metoden fokuserer på individet. Det er den enkeltes opplevelse av en hendelse som er viktig. Utvalget er forholdsvis lite, og materialet undersøkes nøye. Man ser både etter mønstre dersom det er tilstede, men det er også åpenhet for at materialet gir uventede resultater. (Smith, Flowers, & Larkin, 2009, s. 3-4). Vi vil se på materialet hva som er meningsskapende og viktig for de ulike kvinnene vi har snakket med: «Människor skapar tilsammans mening med ord och handling och mera övergripande: livsmening. När studiet av språk, samhälle och kultur möts ledas det fram til en undersökning av meningskapande i det sociala rummet.» (Skott, 2004, s. 10). Eller som Riessman sier det: «To the sosiologically oriented investigator, studying narratives is additionally useful for what they reveal about social life – culture "speaks itself" through an individual's story.» (Riessman, 1993, s. 5) Livshistorier forteller oss noe om et steds samfunnsliv, deltagelse på ulike sosiale felter, kultur, religionens betydning for individet, hierarkier og tradisjoner.

Forskeren har en dobbelt rolle. Hun ønsker å ta deltagerens perspektiv og se hendelsene gjennom deltagerens blikk. Samtidig ønsker hun å ha et utenfra-perspektiv hvor hun stiller spørsmål og analyserer hendelsene hun blir fortalt om. «...IPA research is, in part, an inquiry into the cultural position of the person, and that to understand the experiential claims being made by a research participant, we also need a certain level of cultural competence». (Smith, Flowers, & Larkin, 2009, s. 195). Vi må ta med prosjektdeltagerens kulturelle bakgrunn i analysen, og ikke fortolke deres erfaringer ut ifra våre egne norske kulturelle erfaringer. Materialet må tolkes i lys av hvor hendelsene har funnet sted.

For best mulig å sette seg inn i den andres situasjon og kunne forholde seg nøytral til det som blir fortalt, er det, som det kom frem fra beskrivelsen av den hermeneutisk sirkel, viktig å reflektere over sin egen forforståelse. Man går inn i et møte med andre mennesker med forventninger til hva som skal skje og hvordan møtet skal forløpe. Man tar med seg egne verdier, kulturelle normer og tidligere erfaring, og hvis man ikke på forhånd har reflektert over dette kan det farge samtalene, og det kan påvirke hvilken informasjon en anser som viktig, som kan være noe helt annet enn det prosjektdeltakeren anså som viktig. Som Brodtkorb og Rugkåsa formulerer det: «Vår forforståelse og våre kunnskaper er ofte selvsagt for oss, og vi reflekterer ikke over dem» (Brodtkorb & Rugkåsa, 2010, s. 33).

Alle kulturer har sine koder og uskrevne regler de forholder seg til. Det er noe de ikke trenger å forklare for hverandre, men som en som kommer utenifra ikke nødvendigvis forstår. Bourdieu introduserte et begrep for å forklare dette fenomenet, doxa: «Doxa refers to pre-reflexive intuitive knowledge shaped by experience, to unconscious inherited physical and relational predispositions». (Grenfell, 2008, s. 120). I Bourdeus teorier kan man ikke anvende doxa uten å nevne felt og habitus.

Felt er der ulik sosial interaksjon foregår, mens habitus er et individs egenskaper, farget av kulturen en har vokst opp i: «...the field, as part of the ongoing contexts in which we live, structures the habitus, while at the same time the habitus is the basis for a social agents` understanding of their lives, including the field». (Grenfell, 2008, s. 52). På de ulike feltene foregår det en maktkamp for å kunne tilegne seg et gitt felts goder eller belønning. Hvert felt har sine sett med normer og regler: «Felter er relativt autonome, dvs. de opererer etter »logikker og krav, der hverken konkret eller abstrakt er sammenlignelige med de forhold og regelsæt, der styrer andre felter«...Et felt er et rum af positioner». (Mik-Meyer og Villadsen, 2007, s. 73). I jakten på økt status eller tilegnelse av kapital foregår det maktkamper for tilegnelse av goder på de ulike feltene en opererer på. Vår handlingsmåte kalles habitus, og forklares på følgende måte av Mik-Meyer og Villadsen: «Habitus er de dispositioner for handlinger i det sociale rum, som er varige, men dog ikke er uforanderlige». (Mik-Meyer og Villadsen, 2007, s. 76). Felt er altså der vi handler, mens habitus beskriver hvordan vi handler på et gitt felt.

Med hjelp av disse begrepene kan man komme tettere på de sidene med en ukjent kultur man ikke uten videre forstår. De forklarer at uskrevne regler, eller tause kunnskap, alltid er tilstede, og at det som er selvsagt for oss ikke er det for andre. Den tause kunnskapen går under

begrepet doxa. «Doxa is understood as comprising, fieldspecific sets of beliefs that inform the shared habitus of those operating within the field». (Grenfell, 2008, s. 125). For å fullt ut kunne forstå en kulturs koder må man være oppvokst med den, det er erfaringsbasert og deler av det er nedarvet fra tidligere generasjoner: «Et felts doxa, dvs. et felts selvfølgeligheter...Der kæmpes mao. om feltets sandhed, den »tavse viden«, dvs. alt det som i en kultur eller i et felt har opnået status som noget selvfølgelig». (Mik-Meyer og Villadsen, 2007, s. 77). Med dette som utgangspunkt kan en i møte med nye kulturer opptre på en mer ydmyk måte og se at vår måte ikke er den eneste eller den rette. Ved observasjon og samtaler kan en forsøke å få en bedre forståelse av en ny kulturs doxa som en selv mangler mulighet til å forstå grunnet at en annen habitus og et annet felt har gitt oss en annen doxa. Refleksjon rundt egne verdier og forforståelse kan hjelpe oss å møte nye kulturer på en ydmyk måte, og lære oss å observere og tilegne oss kunnskap om en ny kulturs koder istedenfor å prøve å overføre våre egne kulturelle koder i en kontekst vi ikke har kunnskaper om.

For å fange opp nyansene i en samtale og finne de viktigste hendelsene for deltagerne er det viktig å stille med et åpent sinn der egen forforståelse er analysert. Er man på forhånd klar over dette kan det bidra til at forskeren ikke lar egne meninger, ønsker og planer påvirke den informasjonen som kommer frem. Funnene som gjøres skal ikke baseres på tankene og planene man hadde i forkant av datainnsamlingen, men informasjonen man får underveis må få snakke for seg selv. Dersom det fører til overraskende resultater bør forskeren se på det som en berikelse. Det er viktig at forskeren styrer samtalen i en retning som kan belyse temaer på en måte hun på forhånd hadde ønsket eller forventet, og heller ikke at hun stiller ledende spørsmål for å få de svarene hun ønsker.

Forforståelse er ikke nødvendigvis negativt så lenge vi er den bevisst. «Forforståelse er en viktig betingelse som gjør forskerens forståelse og tolkning mulig» (Rønbeck, 2005, s.7), eller som Thomassen skriver: «Det er bare på bakgrunn av en forståelse vi allerede har, at vi kan gripe en mening, også i det nye som møter oss». (Thomassen, 2011, s. 86). All ny kunnskap blir forstått og tolket i lys av kunnskapen vi allerede besitter.

Med denne metoden ønsker jeg å få frem det spesielle ved historiene til hver av kvinnene vi har snakket med. De har gitt oss unike og spennende historier, og hver samtale skal analyseres uavhengig av de andre, før jeg igjen vil trekke frem forskjeller og likheter de imellom. Et lite utvalg, som vi har valgt å benytte oss av i dette studiet, vil vi gjøre prosjektet personlig og belyse temaer som ikke kommer frem via tall og statistikker. Med denne metodebruken er det

ikke nødvendigvis snakk om å gjøre revolusjonerende funn, men å bekrefte ting man allerede tror man vet, og bidra til økt forståelse for skjebner alt for mange møter, men som man ikke hører nok om.

Jeg vil gi en beskrivelse av kulturen i Kerala. India er et patriarkalsk samfunn, noe som også er gjeldende i Kerala, området der vi foretok datainnsamlingen. Dette området består av en stor andel kristne, og de fleste vi snakket med var personlig religiøse. Den tradisjonelle, mannsdominerte kulturen og dermed utfordringer rundt den moderne kvinnerollen og religion er aspekter som blir vektlagt i samtale. I denne oppgaven ser vi kvinner som opplever å bli undertrykt av sine menn, kvinner som ønsker å kombinere arbeid med ekteskap og hvor viktig religion er i hverdagen til flere av kvinnene. I neste kapittel vil jeg gi en innføring i disse temaene som er viktige aspekter i den indiske kulturen og prosjektdeltagernes hverdag. Det vil bidra til å gi leserne en dypere forståelse av samtale jeg vil ta for meg senere i oppgaven.

4. Rammeverk

India er et utstrakt land og har over en milliard innbyggere. Dette bringer et stort mangfold til landet. Styreformen er demokratisk, og India er verdens største demokrati. Størrelsen og beliggenheten gjør at det omtales som et subkontinent. Det religiøse og kulturelle mangfoldet har bragt med seg store utfordringer og flere blodige konflikter. (Grihault, 2008, s. 16-37).

4.1. Religion

Store deler av India var britisk koloni fra 1763 og frem til løsrivelsen i 1947. Ved løsrivelsen ble staten Pakistan opprettet, og ble en muslimsk stat. Dette skapte en massevandring av muslimer til Pakistan, og av andre religiøse samfunn fra Pakistan til India. Denne religiøse massevandringen var svært blodig. Selv etter opprettelsen av den muslimske staten Pakistan har India den største andelen muslimer i et ikke-muslimsk land. Det bryter ut religiøse konflikter fra tid til annen, særlig i valgtider. Med et religiøst mangfold som det vi finner i India har de måttet lære seg en hovedsakelig fredelig sameksistens. (Grihault, 2008, s. 16-37, Martinussen, 1993, s. 27-32).

Religion er en viktig del av dagliglivet for mange indere. Tradisjoner, seremonier og ritualer er naturlige deler av livet, så religion og hverdag er vevd ganske tett inni hverandre. Mange er personlig og praktiserende religiøse. De største religionene er hinduisme, islam, kristendom, sikhisme og buddhisme.

4.2. Fattigdom

India har en stor andel fattige. Overbefolkede byer, analfabetisme og få arbeidsplasser i forhold til arbeidssøkere bidrar til fattigdommen. Omtrent 37% av befolkningen lever under fattigdomsgrensen hvor man mangler ressurser til anskaffelse av det mest nødvendige av mat og rent vann, samt at de mangler adekvate sanitæranlegg. Mennesker som lever i fattigdom har liten mulighet til å komme seg ut av den. De mangler utdanning, det er mye sykdom på grunn av lave levestandarder i slumområdene, og de har ikke mulighet til å tilegne seg kunnskap om hvordan de kan endre egen situasjon.

Når man ikke har penge nok til at kjøpe selv de basale fornødenheter; når man er fysisk og psykisk svekket; når man skal kæmpe en daglig kamp for at overleve under kummerlige vilkår og i øvrigt har vanskelig ved at gjennomskue, hvordan tingene kunne gribes bedre an, så har man heller ikke mange chancer for at komme ud af massefattigdommens greb. Defor bliver de fattige ved med at være fattige.
(Martinussen, 1993, s. 42).

Fattigdom går i arv. Dersom en vokser opp i slummen med foreldre som ikke har mulighet til å dekke selv de mest nødvendige behovene, og hverdagen består i å overleve, vil ikke neste generasjon heller ha mulighet til å få utdanning og finne en vei ut av fattigdommen. Det er nødvendig for familiens overlevelse at også barna bidrar til å skaffe familien mat.

Barnehjemmet vi arbeidet ved gir barna en unik mulighet til å komme seg ut av fattigdomsfellen foreldrene deres har vært fanget i. Gjennom utdanning kan barna være med på å skape sin egen fremtid, og få en trygghet og stabilitet de kan ha med seg resten av livet. De får mulighet til en fremtid som foreldrene ikke ville kunnet tilby dem. Vet å få en plass på barnehjemmet har den reproduserende fattigdomssirkelen blitt brutt, og barna der får mulighet til å kvalifisere seg til betalt arbeid som voksne.

4.3. Forskjellsbehandling av gutter og jenter

For familier som kun har råd til utdanning til noen av barna sine vil guttene bli prioritert, mens jentene holdes hjemme der de må gjøre husarbeid, lage mat, hente vann, passe yngre barn og utføre andre arbeidsoppgaver i og rundt hjemmet. Det er ikke kun når det gjelder utdanning guttene blir prioritert i fattige hushold, men også i forhold til helsetjenester og tilgang til mat. Dette er noen av faktorene til at flere jentebarn enn guttebarn dør tidlig. Gutter og menn har tradisjonelt sett alltid blitt prioritert i det indiske samfunnet, og forskning viser til ulike faktorer som bidrar til ønsket om å få, og prioriteringen av gutter:

«One is the economic utility of sons. Sons are more likely than daughters to provide family labor on the farm or in a family business, earn wages and support their parents during old age... Upon marriage, a son brings a daughter in law into his family, and she provides additional help around the house as well as economic reward in the form of dowry payments... In the context of India's matrilineal and patriarchal family system, having one son is imperative for the continuation of the family line, and many sons provide additional status to the family» (Kumar, Jain, og Harish, 2014).

Det har tradisjonelt sett blitt ansett som nyttig for familien å få guttebarn, derfor er dette sterkere ønsket enn jentebarn. De har en større verdi for familien, både når det gjelder økonomiske bidrag, videreføring av familien og som arbeidskraft. Jentebarn må giftes bort, og de må ha med seg medgift, noe som gir familien store økonomiske utgifter, mens gutter bidrar til familien med en svigerdatter som kan bidra i husholdet, og hun tar med seg verdier inn i ekteskapet, noe guttens familie også kan nyte godt av.

Manglende utdanning fratrar kvinnene, og da også familiene og lokalsamfunnet, betydelige ressurser ved å hindre deres utviklingspotensial, som kunne bidratt til økt produktivitet og effektivitet i en rekke gjøremål, samt at det kunne vært en kilde for familien til å få ekstra inntekt på sikt ved også investere i jentenes utdanning. Selv en minimal utdanning vil kunne bedre livsvilkårene da det kan gi bedre kunnskap om hygiene, smitte, ernæring og tilsvarende tematikk. (Martinussen, J. 1993, s. 45-48, Haq, 2008). Kvinner som lever i fattige familier blir ofre for bi-effekter ved fattigdommen. De blir ofte sist prioritert når det kommer til både mat og helsetjenester: «An increasing burden of poverty is thought to affect women more than men. Women suffer from biases in intra-household nutrition and resource allocation and thus have to bear the brunt of the reduced availability of resources. In addition, women are often not in positions to influence how earned income is spent». (Neelima, 2005, s. 12-13).

Fattigdom kan reduseres ved å utdanne større deler av den kvinnelige befolkningen: «To eradicate poverty, women were identified as the most critical change agents. Research show that raising a woman's income through training, education, and micro-credit lending raises household income, and improve overall living standards of the community.» (Wang, 2004, s. 7). Kvinner kan ses som en foreløpig lite utnyttet kilde i kampen mot fattigdom. Fattigdom er i India et omfattende problem som rammer millioner av mennesker. Med et økt fokus på kvinner og deres muligheter til å bidra også utenfor hjemmet, eller å gi dem økt kunnskap om effektivisering av arbeidet i og rundt hjemmet kan dette være en verdifull ressurs i den omfattende kampen mot fattigdom. Men en risiko for India, som et mannsdominert samfunn, er at utdannede kvinner kan begynne å stille spørsmål og protestere rundt den tradisjonelle kvinnerollen. Utdannelse kan minske familiens kontroll over kvinnen og hennes liv. «Many have argued that the labor participation of women is one of the most important indicators of woman's empowerment, access to recourses and decision-making ability and thus must be made a central focus of policy». (Neelima, 2005, s. 10).

4.4. Medgift

Når indiske kvinner gifter seg er det som oftest forventet at de har med seg medgift. Selv om det ikke lenger er lovpålagt er det en praksis med så dype tradisjonelle røtter at det er uhørt å gifte bort en datter uten å sende med henne medgift. Dette skal være hennes sikkerhet i ekteskapet, og det viser hennes nye svigerfamilie at hun ikke kommer inn i deres hjem som kun en byrde som bringer med seg ekstra utgifter, men at de også tjener noe på å ta henne inn. Det kan være klær, kjøkkenredskaper, landstykker eller penger. Det er hovedsakelig mannen og hans familie som disponerer en kvinnes medgift, og der landstykker er skrevet i hennes navn kan han tvinge eller overtale henne til å skrive det over på han for så å selge det og selv ta pengene. Slik blir kvinnen stående uten noe som er hennes. En kvinne som i eget navn eier land eller et hus har en utvei dersom hun blir fanget i et voldelig ekteskap. En stor andel av gifte indiske kvinner blir utsatt for psykisk og/eller fysisk vold i ekteskapet. Hvis kvinnen har et sted å flykte er det mindre sannsynlig at hun utsettes for vold. De som ikke eier noe eget, eller som har blitt overtalt eller tvunget til å skrive eiendom over på mannen er fanget i ekteskapet og er enklere ofre for voldsutøvelse og andre krenkelser da de ikke har en vei ut. Kvinnen er tryggere i hjemmet dersom hun har mulighet til å velge å reise. Det finnes krisesentre for kvinner, men de kan bare tilby midlertidig husly, og kvinnen må etter oppholdet velge mellom å gå tilbake til en voldelig ektemann eller å bo på gaten dersom

hennes gamle familie ikke vil ta henne inn igjen. Hun kan ikke forvente hjelp fra sin gamle familie, for da hun ble giftet bort var hun ikke lenger deres ansvar. (Panda og Agarwal, 2005).

Dersom medgiften blir ansett som utilstrekkelig er det ikke uvanlig at kvinnen omkommer i en «ulykke» i hjemmet. Dette er så vanlig forekomst at det har et eget begrep: medgiftsdødsfall eller døden på kjøkkenet. Det kan hende hun sølte parafin over seg og det tok fyr med et dødelig utfall, at hun falt ned i brønnen og druknet, eller at hun begikk selvmord. Da står mannen fritt til å gifte seg igjen, og til å få en ny medgift med en ny kone. Dødsfallene blir alltid forklart som ulykker, og det er vanskelig å motbevise det. (Ericsson, 1997, s. 21-23, og i samtale med barnehjemsbertyrer). Det er sjeldent staten griper inn der kvinner blir utsatt for vold i familien. Familiens anliggender og hjemmets sfære blir ansett som privat, og det som skjer der skal ikke andre blande seg inn i. «The state does not generally interfere in the oppression of women against male violence within the «private sanctuary» of the family. For that reason, violence in the form of dowry and dowry harassment is not easily punishable, as it takes place within the marriage». (Samuel, 2002, s. 191).

4.5. Patriarkatet

India er et patriarkalsk oppbygd samfunn, det vil si at det er mannsstyre. Malhotra, Vanneman og Kishor forklarer begrepet slik: «...patriarchy refers to a set of social institutions that deny women the opportunity to be self-supporting, thereby making them dependent on male relatives for survival, and that otherwise favor men in the intrafamilial allocation of resource and power». (Malhotra, Vanneman og Kishor, 1995, s. 284). Faren er familiens overhode, og hans autoritet skal det ikke stilles spørsmål ved. Kvinner skal være underlagt sin mann. Selv om nyere lovgivning gir kvinner likeverdig status med menn er det likevel ofte tilfeller der lovgivningen kun er teoretisk, og ikke fungerer i praksis. (Grihault, 2008, s. 87-99). Gjennom patriarkatet opplever kvinnene en aktiv diskriminering. De er underlagt mannen i ekteskapet, de har ofte ikke samme mulighet til økonomisk inntjening, og de opplever å være mindre verdt og bli mindre prioritert kun i egenskap av å være født som kvinne.

Flere proaktive lover om likestilling har etter uavhengigheten blitt innført, men mange av disse fungerer ikke i praksis: «Vold og diskriminering, abort av jentefostere, motstand mot kvinnekvotering til parlamentet og tydelige lønnsforskjeller i arbeidslivet er blant flere indikasjoner på hvordan kvinner forbigås av den økonomiske veksten.» (Ruud, 2011, s. 554). Den patriarkalske samfunnsstrukturen har dype røtter i tradisjon, og er derfor vanskelig å

endre. Det er forventet at kvinnen skal være underlagt sin mann, og før ekteskapet sin far. Hun skal stelle barn, ta seg av gamle foreldre og svigerforeldre, lage mat og utføre huslige plikter. Hun forventes å være en hengiven og underdanig kone, og at hun gir sin mann sønner. Alt dette er forventet av henne i egenskap av at hun er kvinne. Dersom hun har arbeid utenfor hjemmet må det ikke gå på bekostning av hjemmets plikter. Hun har en vanskelig balanse å opprettholde, særlig dersom hun også ønsker å arbeide utenfor hjemmet. (Haq, 2008).

I indisk politikk er korrupsjon og et enormt byråkrati vanlige utfordringer: «Our political system is failing us through its institutions, which are either too large or bureaucratic, or too small to be effective» (Bissel, 2009, s. 85). Tjenester til venner og familie, forfalskninger av kontrakter eller betaling for raskere behandling av en søknad er ikke uvanlig. Det er heller ikke uvanlig at byråkratene betales for å få søknader eller klager til å forsvinne eller å havne langt bak i behandlingsskøene dersom noen kan tjene på det. (Grihault, 2008, s. 155).

4.6. Barnarbeid

Barnarbeid er et vanlig problem i India. Fattige familier har behov for at alle medlemmene i husstanden bidrar til å skape inntekter for at de skal kunne klare seg. I noen tilfeller der foreldre har mistet jobben er det kun barna som arbeider og har forsørgeransvar for hele familien. Fra et økonomisk synspunkt er det lønnsomt å ansette barn som arbeidskraft da disse ikke må betales like mye som voksne. Dette går på bekostning av barnets mulighet til utdanning. (Ericsson, 1997, s. 35). Barn som arbeider har ikke tid til skolegang og mister dermed muligheten til å kunne få seg bedre jobber i fremtiden. På barnehjemmet vi arbeidet ved er barna sikret mat, klær og tak over hodet, så de kan fokusere på skolearbeid. Jentene blir også opplært i husarbeid og matlaging, og barna må vise respekt for autoritetspersoner og eldre da dette er viktige verdier de tar med seg videre i livet, og det er viktige kulturelle betingelser for å leve i India. Barnarbeidet som faller utenfor det betalte arbeidet blir ofte ikke regnet med når en måler antall barn i arbeid: «Estimates of child labour often neglect the domestic duties of female children that have strong negative impacts on their health, education and empowerment». (Neelima, 2005, s. 9).

India er en gammel nasjon preget av tradisjoner. Selv om byene har begynt å utvikle seg i retning av å akseptere vestlige verdier som likestilling og kvinnerettigheter, og har et større fokus på utdanning og utvikling, henger store deler av landet langt etter. Den største andelen av Indias befolkning bor på landsbygdene og har liten eller ingen tilgang til byenes mer moderne holdninger. Store kontraster er gjeldende over hele landet der rike og fattige lever

side om side. India har de siste årene kommet langt i forhold internasjonale samarbeider og har hatt en økonomisk vekst, men de har fortsatt en lang vei å gå. Uønskede jentebarn, fattigdom, barnearbeid, enkebrenning, medgiftsdødsfall og vold er fortsatt store problemer, og India har en stor jobb å gjøre for å hanskkes med disse. Det er et land i utvikling med mange sosiale problemer og store utfordringer. (Grihault, 2008, s. 16-18 og 100-102, s, Martinussen, 1993, s. 40-42, 46-48)

Det er store forskjeller innad i landet når det kommer til behandlingen av jenter. I sør er likestillingen og verdsettelsen av jentebarn kommet betraktelig lenger enn i nord:

«...daughters in Southern family systems are seen as more valued, both economically and socially; they are more likely to survive, to be educated, to be involved in the productive economy, to marry later, and to marry closer to their natal home, thus maintaining ties with parents even after marriage». (Malhotra, Vanneman and Kishor, 1995, s. 283)

5. Makt

Intervjuene i denne oppgaven vil bli tolket ved bruk av maktteori. Jeg har valgt å ha to kategorier under analysearbeidet - positiv og negativ makt. Jeg vil i dette kapittelet gi en definisjon av makt, både den negative og positive typen, samt avmaktsbegrepet og en innføring i Bourdieus kapitalformer, som er beskrivende for tilegnelsen og besittelsen av makt.

Makt er et vidt begrep, og det finnes mange ulike definisjoner. Weber definerer makt som «et eller flere menneskers sjanse til å sette gjennom sin egen vilje i det sosiale samkvem, og det selv om andre deltakere i det kollektive liv skulle gjøre motstand» (Brodtkorb og Rugkåsa, 2010, s. 68). Makt er ikke noe individuelt, noe som også foreligger i Arendts definisjon av begrepet. «...makt er et felles og menneskeskapt fenomen...Makt er så uløselig knyttet til det menneskelige fellesskap at man strengt tatt ikke kan snakke om enkeltindividets makt». (Øverenget, 2001, s. 110). Man kan altså ikke besitte makt uten å ha noen å utøve makt mot.

Makt kommer ulikt til syne på ulike arenaer, avhengig av hva aktørene på gitt felt ønsker å oppnå: «Bourdieu er enig med Foucault i, at magt ikke er en substans, man kan tilegne sig, men skal anskues som en virkning af bestemte sociale relationer, der findes i bestemte felter...» (Mik-Meyer og Villadsen, 2007, s. 70).

Man kan tillegge menneskers maktutøvelse tre aspekter: Intensjon, da maktutøver ønsker å oppnå et bestemt mål, et relasjonelt aspekt da maktutøvelse alltid skjer i relasjon med andre mennesker og tvang da en maktutøver kan ha mulighet til å utføre tvang ovenfor andre mennesker. (Helgesen, 2011, s. 378). Bourdieu påpeker at makt og maktbruk er tilstede i alt sosialt liv, og at å bruke makt på en god måte krever legitimering. Makt og maktutøvelse eksisterer på alle kulturelle og sosiale arenaer, og makten blir reproduisert ved hjelp av et felts tradisjoner og hierarki. (Swartz, s. 6). «Power is not in words or symbols per se but in the “belief in the legitimacy of the words and of him who utters them”». (Swartz, s. 88).

Autoritetspersoner som har tillitt fra folket har mulighet til å utføre makt både i positiv og negativ forstand i egenskap av den de er og den posisjonen de besitter.

Felles for disse forklaringene av makt og hvordan de utspiller seg er at det ikke er individuelt, men må finne sted på en arena i samspill med andre mennesker. Det er i sosiale relasjoner og på arenaer en har felles med en annen gruppe andre mennesker man opplever at makt utspiller seg. Makten blir kommunikativ og kan i stor grad benyttes og dannes gjennom språk. Som Bourdieu beskriver, med begrepet symbolsk makt

...mener en språk, skilt, klær, væremåter, verdier, normer og andre uttrykk som medvirker til å danne en kultur...Symbolsk makt er ofte «normmakt». Den påvirker hvem som har størst mulighet til å definere hva som regnes som rett og galt i et samfunn. Begrepet symbolsk makt gjenspeiler at makt er basert i språk og kommunikasjon mellom mennesker. (Brodtkorb og Rugkåsa, s. 88).

Alle disse begrepsforklaringene har en negativ undertone da det er snakk om at noen tvinger andre mennesker til å underlegge seg deres ønsker og vilje, og at andre har overtaket i relasjonen, men maktbegrepet er ikke utelukkende negativt. En positiv vinkling av maktbegrepet er et individs makt til å handle, å makte, noe som gir en mulighet til selvrealisering. Denne måten å definere maktbegrepet på fokuserer på individets mulighet til å dekke egne behov, handle etter egne ønsker og å handle på en måte som er riktig for en selv. Man har mulighet til å bestemme over den situasjonen man befinner seg i, og arenaene en beveger seg på. Begrepet makt brukt i positiv sammenheng viser i denne oppgaven kvinnenes resiliens der de har overkommet ulike utfordringer. «Makt kan dermed forstås som et allment kjennetegn ved det sosiale livet og som et fenomen som kan gi både positive og negative konsekvenser». (Brodtkorb og Rugkåsa, 2010, s. 69). Jeg vil i analysedelen bruke dette positive maktbegrepet for å vise hvordan kvinnene vi snakket med har kommet seg ut av

vanskelige livssituasjoner, tatt ansvar for egen fremtid, har jobbet mot mål og har hatt ambisjoner, og hvordan de har maktet å ta tilbake kontrollen over egne liv og livsvalg.

Flere av kvinnene vi snakket med under informasjonsinnsamlingen har i løpet av livet befunnet seg i det som kan beskrives som en avmaktssituasjon. Avmakt kan forklares som «...å være i en situasjon hvor en ikke ser noen utvei, midler eller muligheter til å endre sin situasjon eller til å motsette seg andres viljeutøvelse overfor seg selv. Avmakten er sterkest når en er i en avhengighetssituasjon og dermed overlatt til den mektiges avgjørelser». (Brodtkorb og Rugkåsa, 2012, s. 81). Når man havner i en avmaktssituasjon besitter en ikke midlene som er nødvendige for å endre egen situasjon til det bedre. Man kan oppleve å være fanget under andres vilje og nåde og ikke inneha de nødvendige midlene til å ta tilbake kontroll over eget liv. Som Helgesen beskriver det: «...der makt gir folk frihet til å gjennomføre sine mål, gjør avmakten målene deres uoppnåelige. De befinner seg dermed i en konstant underskuddstilstand...som de ikke ser noen utvei fra.» (Helgesen, 2011, s. 378). Han snakker også om 3 ulike årsaksforhold som kan få mennesker inn i en avmaktssituasjon.

Avmakt kan skyldes ytre årsaksforhold...som katastrofer, ulykker, sykdom, død. Den kan videre være forårsaket av faktorer som mer indirekte kan betraktes som resultat av andres maktutøvelse. Her kan vi nevne økonomiske problemer, arbeidsledighet, fattigdom og lignende forhold. Endelig kan avmakt være en direkte konsekvens av at noen mennesker utøver sin makt overfor andre på uetisk eller endog skadelige måter. Overgrep, mishandling, mobbing og trakassering representerer her tydelige eksempler. (Helgesen, 2011, s. 378).

I analysedelen av oppgaven vil jeg skille mellom negativ makt og positiv makt. Negativ makt er i denne oppgaven den maktbruken som blir utøvd over kvinnene vi har snakket med der de har havnet i en avmaktssituasjon. Flere av kvinnene har blitt utsatt for illegitim maktutøvelse, det vil si en bruk av makt som ikke anerkjennes av andre, eller at måten maktbruken blir utøvd på ikke blir godtatt at menneskene som blir utsatt for den. Det handler om vold, maktmisbruk, avmakt, vanskeligheter og utfordringer. Den positive makten i denne oppgaven viser hva kvinnene har gjort, gjør og ønsker for seg selv og for sine barn, og hvilke grep de har tatt for å endre sin egen og sine barns situasjon. Den positive makten viser kvinnenes resiliens, å makte, overkomme utfordringer, oppleve mestring, ha drømmer og planer og å ta kontroll over egne liv.

En utfordring i India er at tradisjonell maktbruk er allment godtatt. Den tradisjonelle patriarkalske styreformen, det vil si at menn besitter autoriteten både i forhold til yngre familiemedlemmer og kvinner i husholdet, samt i den offentlige sfæren, gir menn en nedarvet rett til å ha makt ovenfor kvinner. Denne autoriteten er nedfelt i tradisjoner og gjør kvinnenes autonomi vanskeligere å leve ut: «Kvinder lærer sig de negative dyder som selvfornegtelse, opgivenhed og tavshed via det socialiseringsarbejde, de udsættes for». (Callewaert og Petersen, 1997, s. 35). Det er forventet at kvinner skal være underlagt sin mann, og at hun ikke skal motsette seg mannens krav og maktbruk:

Denne overensstemmelse af det ydre og det indre giver som resultat den ”doksiske” erfaring. Det vil sige: Man erfarer det mandlige herredømme som noget så selvfølgelig, at det ikke opleves som sådan, endsige bliver problematiseret af afvigende forestillinger...Ingen kommer på den tanke, at det skal være eller behøver at blive legitimeret. Mens det i virkeligheden handler om noget vilkårligt, der er socialt konstruert. (Callewaert og Petersen, 1997, s. 23).

Menn og gutter har generelt en høyere status enn kvinner i det indiske samfunnet, og tradisjonene med menn som familiens udiskutable overhode er nedarvet og tradisjonelt forankret, noe som gjør det til en tradisjon det er vanskelig å argumentere mot for disse kvinnene, og enda vanskeligere å snu. (Brodtkorb og Rugkåsa, 2010, s. 72-74). Disse tradisjonene gir menn et fortrinn når det gjelder ferdsel på ulike felter, og muligheten til å tilegne seg ulik kapital, i tillegg til at det hindrer eller vanskeliggjør kvinners mulighet til å gjøre det samme. «Forskellige oppvækstvilkår skaber forskellige vilkår for internalisering af de objektive strukturer og bevirker således, at aktøren udstyres med forskellige kapitalformer, som giver ham/hende forskellige vilkår for at gøre sig gældende på forskellige felter». (Mik-Meyer og Villadsen, 2007, s. 76).

Sosiologen Pierre Bourdieu fremhever bruken av ulike typer kapital for å svekke eller styrke tilegnelsen av makt på ulike arenaer: «Kapitalbegrepet er...defineret relativt, hvilket betyder, at en given kapital afstedekommer forskellige muligheder hos aktøren afhængigt af, hvilket felt den pågældende kapital søges indløst i». (Mik-Meyer og Villadsen, 2007, s. 75). Han skiller hovedsakelig mellom økonomisk kapital, kulturell kapital og sosial kapital. Kulturell kapital sikter til i hvilken grad en mestrer samfunnets rådende kultur, og til hvilken grad av utdannelse en har tilgang til. Sosial kapital viser til bruk av nettverk og kontakter for å inneha eller anskaffe maktposisjoner.

Bourdieu opererer med ulike kapitalformer som økonomisk, kulturell, symbolsk og sosial kapital. Hvor mye av de ulike kapitalformene en besitter beskriver mulighetene en har til å klare seg økonomisk og arbeidsmessig, ens plassering innenfor ulike hierarkier og ens plass i samfunnets struktur. I mange av dagens samfunn, blant annet det indiske, er det store ulikheter når det kommer til besittelsen av de ulike formene for kapital. Bourdieus begrep om kulturell kapital som inkluderer blant annet graden av utdanning og tilgang til utdanning og da senere muligheter i jobbmarkedet, og sosial kapital i forhold til nettverk og muligheten til å bruke et nettverk til å øke egen inntekt, status eller deltagelse på sosiale arenaer beskriver noen utfordringer for ulike sosiale grupper. En stor andel av Indias befolkning lever i ekstrem fattigdom, og blir med det nektet mulighet til å tilegne seg nødvendig kapital for å kunne hevde seg i samfunnet på lik linje med andre, og å kunne endre egne livskår. Like muligheter er ikke noe som eksisterer i det indiske samfunnet, og mange havner i en evig ond sirkel der egen manglende kapital blir videreført til neste generasjon, som igjen, på grunn av foreldrenes manglende evne til å tilby dem utdanning og læring heller ikke kan tilegne seg kapital eller mulighet til å hevde seg på felter der en kan oppnå status. Man blir fanget i den sosiale klassen man er født inn i, uten en vei ut og opp.

Bourdieu definerer sosiale klasser som en gruppe individer som har samme habitus: «...he defines social classes as any grouping of individuals sharing similar conditions of existence and their corresponding set of dispositions». (Swartz, 1997, s. 154). Det kan være en gruppe mennesker med tilsvarende levekår, medlemmer av samme religiøse gruppe, medlemmer av en spesifikk yrkesgruppe og lignende.

Tilegnelsen av kulturell kapital blir lært fra barndommen av: «...it refers to the ensemble of cultivated dispositions that are internalized by the individual through socialization and that constitute schemes of appreciation and understanding». (Swartz, 1997, s. 76). Man må ha en forståelse av sin kultur for å kunne handle rett innen dens normer og verdier. Kultur er noe unikt for hvert samfunn, og det må læres.

For å kunne hevde seg på kulturelle og sosiale felt kreves det ofte en viss økonomisk kapital. Økonomisk kapital gir enklere tilgang til andre arenaer hvor en kan søke økt status, høyere utdanning og en høyere plass i den aktuelle gruppens hierarki. Det er enklere å konvertere økonomisk kapital til kulturell og sosial kapital enn omvendt. Alle er i besittelse av ulike former for kapital, men fordelingen av kapitalen er ujevn. Familier uten utdanning og med minimal økonomisk kapital viderefører til sine barn en kulturell forståelse av plassen de har

nederst i hierarkiet som fattige og analfabeter. Denne tillæringen gir ikke barna mulighet til å endre sin egen status, og de havner i samme fattigdomsfellen som foreldrene. Symbolske systemer fungerer som et verktøy for å dominere lavere klasser: «Dominant symbolic systems provide integration for dominant groups, distinctions and hierarchies for ranking groups, and legitimation of social ranking by encouraging the dominated to accept the existing hierarchies of social distinction». (Swartz, 1997, s. 83, Swartz, 1997, s. 1-154)

Ulik fordeling av økonomiske ressurser skaper grunnlag for sosial ulikhet. (Brodtkorb og Rugkåsa, 2010, s. 85). «I alle samfunn fins asymmetriske relasjoner knyttet til ulik fordeling av goder som penger, kunnskap og sosial, politisk og yrkesmessig status, og i alle samfunn er makt og solidaritet rammebetingelser med avgjørende innflytelse på innholdet i og utformingen av debatt, tekster og kulturelle ytringer...». (Thornquist, 2003, s. 172). Kapitalen en innehar på en arena kan påvirke muligheten for anskaffelse av andre typer kapital.

En annen, skjult type makt som må nevnes er, som Bourdieu beskriver det, symbolsk vold. Det er en form for maktbruk som er så internalisert at en ikke nødvendigvis er klar over dens tilstedeværelse, eller at den blir ansett som legitim og normal:

Den symbolske vold er m.a.o. en »usynlig« form for tvang, der ikke »genkendes som tvang«...aktøren »anerkender og aksepterer en vold, der utøves mod en, præcis fordi man ikke opfatter den som vold«. Symbolsk vold kan kun udøves, så længe de undertrykte aktivt samarbejder med de personer, som undertrykker dem. (Mik-Meyer og Villadsen, 2007, s. 78).

At maktbruken foregår i samarbeid med de undertrykte betyr ikke at de er klar over at maktbruken finner sted: «Det handler om et pålagt samtykke, der bliver etableret gennem en afpresset anerkendelse, der er resultat af, at den undertrykte kun kan tænke og handle i de termer, selve herredømmeforholdet medgiver; det handler hverken om fysisk tvang eller om frivillig samtykke». (Callewaert og Petersen, 1997, s. 26). Hierarkiet opprettholdes i samarbeid med de undertrykte, og kan kun fungere så lenge de undertrykte godtar makten som blir brukt ovenfor dem. Ved å godta hierarkiets makt godtar man også klasseskiller: «...Bourdieu stresses the active role played by taken-for-granted assumptions and practices in the constitution and maintenance of power relations...Bourdieu understands...”symbolic violence,” as the capacity to impose the means for comprehending and adapting to the social world by representing economic and political power in disguised, taken-for-granted forms». (Swartz, 1997, s. 89). Begrepsnavnet symbolsk vold viser til de dominertes legitimering av de

dominerendes maktbruk. Det er en maktform som ikke handler om hverken fysisk tvang eller informerte samtykker, men om tradisjoner og vaner.

5.1. Resiliens

Resiliens hos mennesker kan ifølge Southwick og Charney (2012) defineres som egenskapen mennesker har til å tilpasse seg etter å ha opplevd ulike former for traume, det være seg ulykker, dødsfall, vold, trusler, fattigdom eller andre kraftige påkjenninger som er kilde til alvorlig stress. Et nivå av stress som mestres er viktig for utviklingen, men negativt stress som en ikke klarer å håndtere på en god måte er en risikofaktor for både mental og fysisk helse. Et individs mulighet til å håndtere stress på en positiv måte kan påvirkes av utenforstående faktorer som venner, familie, religion, kultur og andre organisasjoner eller institusjoner som har innvirkning på individets hverdag og liv:

I følge Southwick og Charney er det flere resiliensfaktorer som har blitt identifisert via omfattende forskning. Hva som er viktig varierer fra person til person, men også fra tilfelle til tilfelle. Southwick og Charney viser til følgende faktorer som bidrar til å øke et individs resiliens:

We recognize that this list of what we call "resilience factors" (i.e. realistic optimism, facing fear, moral compass, religion and spirituality, social support, resilient role models, physical fitness, brain fitness, cognitive and emotional flexibility and meaning and purpose) is by no means definitive or complete and that other factors certainly contribute to stress hardiness. (Southwick & Charney, 2012, s. 11)

En måte å håndtere vanskelige situasjoner og hendelser på er å ha en realistisk optimisme i livet. Å tro at tilværelsen vil endre seg til det positive, og at gode ting vil hende er en egenskap som fremmer et individs resiliens. Hvis man klarer å se fremover mot noe positivt kan det bidra til å håndtere en vanskelig situasjon i nå-tid. Det kan også være å fokusere på problemer som kan løses, heller enn å fokusere på problemer en ikke kan kontrollere eller har mulighet til å påvirke utfallet til. Et eksempel fra viktigheten av å ha støtte og hjelp fra andre mennesker finner vi i samtalen med Jayani. Hun forteller at svigermoren ofte dukket opp på barnehjemmet for å få med seg barna hjem, og truet med å sette ut dårlige rykter om barnehjemmet og plassere truende menn i nærheten dersom hun ikke fikk viljen sin. Ledelsen ved barnehjemmet klarte å stoppe denne kvinnen, og nå oppsøker hun ikke lenger Jayani.

(Kvinnedialog 5a, Jayani). Det er ikke snakk om å redusere eller ignorere problemer, men å ha et realistisk bilde av hva man kan kontrollere og ikke. En må akseptere det en ikke kan påvirke og arbeide aktivt med det en har påvirkningskraft på.

En annen faktor som kan øke resiliensen, og som gjentatte ganger kommer frem som viktige spekter hos kvinnene vi har snakket med, er religion. «Believing that God is at their side, they have the confidence to tackle challengers that otherwise would seem too daunting.»

(Southwick & Charney, 2012, s. 79). Religion kan virke som en forklarende faktor på vanskelighetene en møter i livet. Det kan virke trøstende å tenke at alt skjer for en grunn, og at det er en gud som avgjør hvilke prøvelser en blir utsatt for. Det kan også virke trøstende i forhold til dødsfall eller sykdom å vite at deres kjære og en selv vil komme til et bedre sted etter livet på jorden. (Southwick & Charney, s. 6-171). Et eksempel på viktigheten av religion finner vi i samtale 2 med Deepika. Hun forteller at «Uten Gud er vi ingenting. Gud bestemmer alt...Når barn kommer i vanskelige situasjoner og det skjer ulykker, så reduserer Gud krisene ved våre bønner». (Kvinnedialog 2, Deepika).

Jeg knytter resiliens opp til måten jeg i denne oppgaven bruker positiv makt, å vise hvordan kvinnene maktet å ta kontroll over sin egen situasjon. Himani forteller, i samtale nr. 3 i den narrative analysen, rute T3 og T4, hvordan hun fortsatte å arbeide ved barnehjemmet hun vokste opp ved etter endt skolegang. Da flere menn ble ansatt og ubehagelige hendelser fant sted velger hun å avslutte arbeidsforholdet, noe som ble respektert. Her ser vi eksempler på manifestasjonen av både mot og styrke da hun står opp for seg selv i en situasjon hun ikke er komfortabel i, og avslutter et arbeidsforhold.

Et annet eksempel fra samtalene som viser kvinnens ønske om å ta kontroll over eget liv ser vi hos Devi. I samtale nr. 6 i den narrative analysen, rute T13-T16 forteller hun om ønsket hun har for å inngå ekteskap, men at hun ikke ønsker å slutte å arbeide. Arbeid er viktig for hennes trivsel. Hun har drømmer og planer for fremtiden som hun håper å kunne realisere sammen med sin fremtidige mann. Hun forteller også i rute T18 at «Vi er en ny generasjon kvinner, og på noen områder må vi kunne trå bort fra de mest tradisjonelle verdiene». Slike ytringer kan oppfattes som utradisjonelle, men det tyder på at hun reflekterer rundt kvinnerollen. Hun mener at den tradisjonelle kvinnerollen kan kombineres med en mer moderne rolle der kvinnen kan være i arbeid, og som vi ser i innholdsanalysen av samtale 6 foreslår hun også at mannen kan hjelpe til på kjøkkenet. Devi tar et oppgjør med noen tradisjoner som har dype røtter.

6. Kultur

Kultur brukt som begrep for å forklare sentrale trekk ved et samfunn er bare en av de mange bruksområdene begrepet dekker. Jeg vil i dette kapitlet gi en forklaring av kulturbegrepet ut ifra et slikt samfunnsperspektiv. Swartz forklarer kultur på følgende måte:

Culture provides the vary grounds for human communication and interaction; it is also a source of domination. The arts, science, religion, indeed all symbolic systems – including language itself – not only shape our understanding of reality and form the basis for human communication; they also help establish and maintain social hierarchies. . Culture includes beliefs, traditions, values, and language; it also mediate practices by connecting individuals and groups to institutionalized hierarchies.

(Swartz, 1997, s. 1)

Keesing forklarer kulturbegrepet som «et system av kunnskap, ideer, verdier, regler, som ligger bak hva vi gjør; og som uttrykkes gjennom det vi gjør». (Brodtkorb og Rugkåsa, 2010, s. 210). Tylor forklarer det på en annen måte: «Kultur er den sammensatte helhet, som omfatter viten, tro, kunst, rett, moral, skikker og alle andre ferdigheter og vaner som mennesket erverver som medlem av samfunnet». (Schiefløe, 1999, s. 2). En tredje definisjon blir gitt oss av Klausen, og hun formulerer det på følgende måte: «...De ideer, verdier, regler, normer, koder og symboler som et menneske overtar fra den forrige generasjon, og som man forsøker å bringe videre-oftest noe forandret-til den neste generasjon». (Schiefløe, 1999, s. 2).

Felles for disse definisjonene er at kultur er kunnskaper man må tillegge seg, fra og sammen med andre, i det samfunnet man lever i. Kultur er ikke en ting, men varierer fra sted til sted. Det er et sett med regler man må kunne for å bevege seg innenfor en gitt kultur på en måte som blir akseptert av kulturens andre deltagere. Kulturen en har tillært avgjør hvordan man handler og reagerer i en rekke tilfeller. De kulturelle kodene forteller hva som er akseptert i et gitt samfunn, og viser til verdier som går i arv fra generasjon til generasjon. «Barnet er født med noen grunnleggende funksjoner, sansing, persepsjon, oppmerksomhet og hukommelse. Utviklingen av disse funksjonene på høyere nivåer er imidlertid et resultat av barnets *interaksjon* med andre mennesker i forskjellige sosiokulturelle sammenhenger. All menneskelig interaksjon skjer via kulturbestemte *verktøy*. Kulturen nedfeller seg i ulike

verktøy som regulerer samhandlingen mellom kulturens medlemmer». (Helgesen, 2011, s. 166).

Mennesker er avhengige av sin kultur for å kunne tilpasse seg og overleve der de befinner seg. Kultur skaper en felles handlingsgrunn mellom mennesker som oppholder seg i samme samfunn og er underlagt de samme kulturelle kodene. «I et antropologisk perspektiv er kultur nettopp den kunnskapen mennesket må tilegne seg for å kunne produsere for sin egen overlevelse et gitt sted, og den kunnskapen det trenger for å kunne leve sammen med andre, reprodusere seg selv som biologisk art og seg selv og sin gruppe som samfunn». (Brodtkorb og Rugkåsa, 2010, s. 211). Overlevelsen og tilpassingen er tillært og går i arv. De kulturelle kodene må tillæres slik at en skal kunne utvikle seg til et velfungerende medlem av det samfunnet en fødes inn i.

Avhengig av hva slags gruppe (etnisk, religiøs, økonomisk osv.) en fødes inn i, hvilket kjønn en fødes som, og hvilke intellektuelle og emosjonelle muligheter og begrensninger en fødes med, vil en persons utgangspunkt og videre livssjanser variere...en tolker og forholder seg til omgivelsene fra en posisjon betinget av kjønn, slekt, utdanning, arbeid, venner, politisk og religiøs overbevisning osv...*Det er aldri kulturer som møtes, men personer med like eller ulike kulturelle og sosiale forutsetninger.* Med et slikt personorientert begrep kan en lettere forholde seg til kultur som noe felles, [og] samfunn som delt» (Brodtkorb og Rugkåsa, 2010, s. 228).

En grunn til at kultur er så viktig for mennesker er som Schiefloe og Helgesen påpeker at mennesker ikke er genetisk disponert til å overleve slik som dyr er. Dyr er genetisk programmert til å inneha visse overlevelsesinstinkter som er nødvendige for at de skal overleve i habitatet de er født inn i. Som Schiefloe formulerer det, så er mennesker arvemessig kunnskapsløse. Mennesker mangler disse medfødte instinktene, og alt som omfatter overlevelse i det samfunnet de er født inn i må tillæres. Der spiller det gitte samfunnets kultur en vesentlig rolle for at menneskene skal tilegne seg de kunnskaper og verdier som skal til for å overleve, lykkes og å føre sine gener videre. (Schiefloe, 1999, s. 3, Helgesen, 2011, s. 339-340). Kultur er altså en viktig faktor for at mennesker skal overleve.

Selv om mennesker mangler instinkter er de, i motsetning til dyr, ekstremt tilpasningsdyktige. På den måten kan vi befolke størstedelen av kloden og lære hvordan man skal overleve til tross for meget ulike geografiske betingelser. Vi kan mestre alt fra arktisk til tropiske klimaer, noe som skyldes den kulturelle arven vi får fra våre foreldre og andre medlemmer av

samfunnet vi fødes inn i. Det er kulturen som avgjør hva vi anser som viktig, hva vi lærer, hvilket språk vi snakker, hvordan vi handler, hvilken religion vi tilhører osv. Kultur dekker alle områder av vår livsverden, og avgjør på mange måter hvordan vi som mennesker utvikler oss og hvordan vi forholder oss til andre mennesker og hvilke holdninger vi har. «Holdninger kan også sees på som konkretiserte verdier, som er formet og gitt retning gjennom det enkelte individs primær- eller sekundærsosialisering...holdningene fungerer som et personlig arkiveringssystem som gir psykisk trygghet og som får persepsjoner og vurderinger til å fremtre som stabile og konsistente». (Schiefløe, 1999, s. 17). Det er også avgjørende for hvordan andre mennesker forholder seg til oss. Hvis man ikke håndterer sin kulturs koder vil man ikke bli godtatt som et fullverdig medlem av samfunnet. For å ha et godt samspill med andre må man holde seg innen det gitte samfunnets kulturelle spilleregler. Det blir naturlig å handle i tråd med sin egen innlærte natur. Det er først i møte med nye og ukjente kulturer at man blir bevisst både det spesielle ved egen, og det fremmedartede ved andres kulturelle opplæring.

Man kan si at kultur både er statisk og dynamisk. Det er momenter som i liten grad forandrer seg over tid, men det foregår hele veien en utvikling ved at en tilegner seg ny kunnskap, nye skikker, blir berørt av påvirkning utenfra og at livsformer og verdier endrer seg. Disse forandringene foregår ofte over lang tid, og det kan ta generasjoner før nye momenter eller utviklinger er internalisert som den rådende kulturen. Handlingsmønstre som er tillært, og som blir sett på som naturlige trenger ikke å være logisk forankret. Vår kulturelle arv lærer oss å ikke stille spørsmål ved en del fenomener og tankemåter, og det kan skape konflikter når logikk utfordrer tradisjonelle verdier. (Schiefløe, 1999, s. 5-12). Kultur, også innad i et land har store variasjoner. I India, som er et stort og folkerikt land finner man store regionale forskjeller i det kulturelle livet.

7. Narrativ analyse

I narrativ analyse er det hendelsesforløp og utviklinger i den fortellendes historier som skal vektlegges. Det er fire elementer som er sentrale i skjematismen av narrativer. Disse er hendelser og innhold, aktører, arena og sammenhenger mellom hendelser. (Jacobsen, 2013, s. 136-137). «Det første vi da skal lete etter, er de sentrale hendelser som kommer frem i teksten...En narrativ analyse av en tekst forsøker altså å klarlegge en kjede av hendelser som følger hverandre i tid, og der man går fra én tilstand til en annen». (Jacobsen, 2013, s. 136). Når hendelsene er kartlagt er det naturlig å følge opp med hvilke mennesker eller andre

deltakere som er relevante for hendelsene som er utført. Ulike aktører kan spille ulike roller i fortellingen, og en aktørs rolle kan også forandres gjennom en historie. En kartlegging av aktørene forteller hvem som samhandler og hvordan aktørene handler. Det kan være berikende for fortellingene å si noe om hvor en hendelse utspiller seg.

Et annet punkt som er vesentlig i en narrativ analyse er å se på hendelser som henger sammen, og hendelser som følger hverandre i tid uten å henge sammen. «I narrativ analyse er det som regel en antakelse om at hendelser henger sammen, det vil si at en hendelse i stor grad er bestemt av tidligere hendelser. I denne delen av analysen er det viktig å være klar over skillet mellom hendelser som henger sammen (det vil si at en hendelse forårsaker en ny tilstand), og hendelser som bare skjer etter hverandre uten å henge sammen». (Jacobsen, 2013, s. 137-138). Ved å skjematiskere samtaleene får vi en god oversikt over enkelthendelser, og det kan bidra til å se hva som henger sammen og hvilke hendelser som står alene.

Videre i analysen skal historien forenkles. Ved å fjerne elementer som er uvesentlige for kjernehistorien, og som ikke har en direkte fortellende funksjon, og å finne fortellingens hoveddel og sub-plot. Analysens siste del består i å få frem den meningen fortelleren ønsker å formidle. Historiene skal formidle hvordan fortelleren selv har opplevd sin situasjon og hvordan hun har opplevd virkeligheten. (Jacobsen, s. 138-140).

Der samtaleene har blitt skrevet ut i to versjoner har jeg satt inn en analyse av begge versjonene av samtaleene. Det har jeg gjort for å vise hvor det forekommer variasjoner, og hva som har blitt vektlagt i de ulike versjonene av samtaleene, slik jeg var inne på innledningsvis. Noen steder er det brukt engelske ord. Disse er skrevet på engelsk i samtaleene og er ikke oversatt da de er satt inn som direkte sitater. Dette gjelder både i innholdsanalysen og i den narrative analysen i kapittel 8.

7.1. Narrativ analyse av samtalene

Aditi:

Tid	Hendelse	Sammenheng	Aktører/roller	Arena
T1	«Før snakket jeg bare når noen snakket til meg»	Usikker i samvær med andre mennesker	Aditi og mennesker rundt henne/beskjeden	Sosiale settinger
T2	«Jeg fikk en ny lærer...Læreren sa jeg hadde talent...Læreren ga meg tro på at jeg var flink til noe»	På skolen sammen med denne motiverende læreren	Aditi og læreren hennes/elev	På skolen
T3	«Men, så flyttet jeg til Kerala, og alle mine mål forsvant. Mine nye venner sa jeg var for mørk i huden til å opptre»	Sammen med venner	Aditi og vennene hennes	Ingen konkret
T4	«Jeg endret planen min og fant ut at jeg kunne gjøre andre ting. Enten ville jeg bli vitenskapskvinne eller jobbe på flyplassen»	Planlegging av fremtiden. Måtte lage nye planer.	Aditi	Kerala
T5	«Etter 12. klasse tok jeg eksamen og fikk karakterer som gjorde at jeg kunne studere videre. Men, jeg fant ut at universitetet lå for langt unna»	Studiesammenheng	Aditi/student	Kerala

T6	«...søkte 3 jobber i ulike flyselskap...Jeg fikk en av disse»	Arbeidssøker	Aditi/arbeidstager	Kozikode
T7	«Jeg har også jobbet 8 år på barnehjemmet og liker veldig godt å arbeide med barn og ungdom»	Jobbsammenheng	Aditi/arbeider	Kozikode
T8	«Jeg vil beskrive meg selv som streng og ydmyk i dette arbeidet. Jeg er rolig og blir ikke fort sint»	Personlige trekk som er nyttige i arbeidet	Ingen spesiell	Kozikode
T9	«Jeg vil gjerne fortsette min utdanning med en mastergrad»	Planlegging av fremtiden med videre utdanning	Aditi/videre student	Kozikode
T10	«Mange av jentene i klassen min – og spesielt mange muslimske har giftet seg og fått flere barn. En av disse har fortsatt på skolen...de fleste er hjemme med familien»	Utfordringer for tidlig gifte å kombinere familie og utdanning	Klassevenninner og ofre?	Kerala
T11	«Jeg vil gjerne gifte meg og få barn, men ikke enda. Først utdanning, så bruke tid på å finne den rette mannen»	Planer for å stifte familie i fremtiden	Aditi/ fremtidig kone og mor	Hjem
T12	«Mye skjer i India med kvinner og barn...Mange menn endrer seg etter at de har funnet seg en	Vanskeligheter i forhold til tryggheten i kvinnerollen	Indere	Generelt i India

	kvinne og etter at forelskelsen er over»			
T13	«Det er viktig at en har samme bakgrunn, og at foreldrene velger for kvinnene. Det vil si: foreldrene velger ut den personen en skal «date». Etterpå kan jeg bli bedre kjent med mannen og bestemme meg»	Fremgangsmåte for å velge ektemake i fremtiden	Aditi/ fremtidig kone	Hjem
T14	«Mine to fremtidige barn- helst en gutt og jente-skal få utdanning...Oppdragelsen av mine barn skal være lik, og «caring» er sentralt-egentlig mer sentralt enn utdanning»	Tanker rundt oppdragelse av fremtidige barn	Aditi/ fremtidig mor	Hjem
T15	«...det er langt frem til likestilling, alt er adskilt»	Utfordringer rundt kjønnsrollene	Ingen spesiell	India generelt
T16	«Medgift er viktig, fordi det sikrer kvinnens posisjon i ekteskapet. Uten medgift har kvinnen ingen rettigheter»	Kvinneres rettigheter i ekteskapet	Indiske kvinner	India generelt
T17	«En vanlig oppfatning er at menn har som regel rett og kvinner feil i konfliktsammenheng»	Utfordring rundt kvinnerollen	Indiske kvinner	India generelt
T18	«For noen år siden traff jeg en gutt...Han begynte å like meg og fortalte	Forelskelse som ikke ble godkjent av guttens foreldre.	Aditi og gutt hun var forelsket i	Kozikode

	foreldrene sine at han ville gifte seg med meg. De hadde familieråd og sa nei»			
T19	«Vi prøvde å protestere...Plutselig en dag da vi møttes sa han: «Do i know you?». I ettertid tenkte jeg at det var bra at dette skjedde.	Avvisning fra gutten hun hadde vært forelsket i	Aditi og gutten hun hadde vært forelsket i	Kozikode
T20	«Men, det er vanskelig å være kvinne i India. Søsteren min har vært gift i 15 år, og ikke fått barn. Hun vet det ikke er noe i veien med henne...Men, hans familie skylder på henne»	Forventninger rundt kvinnerollen, og at kvinner skal kunne gi sin mann barn	Aditi og familie	Kozikode

Når jeg drar ut essensen av denne fortellingen og kun fokuserer på det meningsgivende kan vi forkorte det ned til følgende:

«Jeg ville bli sanger og danser, men jeg var for mørk i huden. Da vi flyttet til Kerala satt jeg meg nye mål. Jeg fikk meg jobb, utdanning og erfaring i barnehjemsdrift. Med hjelp av familien vil jeg på sikt gifte meg og få barn. Mange kvinner er fanget i destruktive ekteskap, derfor vil jeg bruke tid på å finne en god mann som kan respektere meg. Det er langt igjen til likestilling, så det kan by på utfordringer. For å få en sikker posisjon i ekteskapet er det viktig å ha med seg medgift».

Et sub-plot: «En gutt jeg møtte og som likte meg ville gifte seg med meg. Foreldrene sa nei, og han lot som han ikke kjente meg»

Deepika:

Tid	Hendelse	Sammenheng	Aktører/roller	Arena
T1	«Jeg har tre barn, en gutt på 19 år og tvillinger på 13 år»	Familiesituasjon	Deepika og barna hennes	Kerala
T2	«Jeg er utdannet sykepleier og jobber på et sykehus»	Utdannelse og arbeidsplass	Deepika og arbeidsgiver	Sykehuset
T3	«Gutten holder på med bachelor, og tvillingene bor her på barnehjemmet»	Situasjonen til barna	Barna	Kerala
T4	«Jenta hadde to operasjoner som nyfødt. Hun er litt sen i utviklingen...»	Utfordringene til barna	Tvillingjenta	Kozikode
T5	«Tvillingene har bodd på barnehjemmet i to år nå, og jeg håper at de kan her i 4-5 år til»	Ønsker for tvillingenes bosituasjon de neste årene	Tvillingene	Barnehjemmet
T5	«Dette stedet er det beste for mine barn, på grunn av «the praying». Barna ber mye, og det gjør jeg og»	Verdier, og hva som gjør barnehjemmet til et godt sted å være	Deepika og tvillingene	Kozikode
T6	«Jenta mi vil bli skredder»	Barnas fremtidsønsker	Tvillingjenta	Barnehjemmet
T7	«Jeg trenger barnebarn, fordi det	Tanker om fremtiden og hva hun trenger fra barna	Deepika og barna	India

	er nødvendig når vi blir eldre i India»			
T8	«Muslimer gifter seg ofte tidlig, men vi kristne venter til vi er mellom 23 og 30 år»	Forskjeller mellom kristne og andre religioner	Religiøse	India
T9	«Hva jeg synes er det aller viktigste for jentene? Først og fremst at de ber, deretter utdanning. Uten Gud er vi ingen ting»	Hva som er viktig i livet	Jentene ved barnehjemmet	Barnehjemmet
T10	«Han bestemmer hvem som skal bli gutter og hvem som skal bli jenter og skaper ulike forventninger til dem»	Ulikheter mellom kjønnene	Ingen spesielle	India
T11	«Når barn kommer i vanskelige situasjoner og det skjer ulykker, så reduserer Gud krisene våre ved bønner»	Hvordan man håndterer vanskelige situasjoner	Ingen spesielle	India
T12	«Jeg vet bare at jeg må være streng med ungene, men tilpasse de strenge kravene til barnas alder»	Tanker om oppdragelse	Deepika og barna hennes	Kerala

«Jeg har utdannelse og jobb og tre barn. Gutten studerer, og tvillingene bor på barnehjemmet. De ber mye der, og det gjør jeg og. Religion er viktig. Det er Gud som bestemmer alt. Jeg håper på å få barnebarn, for det er viktig når vi blir gamle i India».

Himani:

Tid	Hendelse	Sammenheng	Aktør/roller	Sted
T1	«Da jeg var 4,5 år, kom en amerikansk kvinne til mine foreldre og sa at hun ville adoptere meg. Hun drev et barnehjem og sa til min mor at hun aldri mer måtte kontakte meg»	Livsforandrende hendelse fra barndommen	Himani, hennes foreldre og hennes adoptivmor	India
T2	«Da jeg gikk i 7. klasse hadde jeg en drøm: Jeg skulle starte mitt eget barnehjem...»	Planer og drømmer fra barndommen	Himani	India
T3	«Etter skolegangen fortsatte jeg å jobbe på barnehjemmet hvor jeg vokste opp»	Arbeidserfaring	Himani og hennes adoptivmor	Arbeidsplassen ved barnehjemmet
T4	«Flere menn ble ansatt, og «bad things happened». Jeg ville ikke arbeide der lenger, og dette ble akseptert»	Negative forandringer på arbeidsplassen, og løsning på den utfordringen	Himani og ansatte ved barnehjemmet der hun jobbet	Arbeidsplassen

T5	«Jeg begynte å tenke på å gifte meg og stifte egen familie»	Planer for fremtiden	Himani	Ingen spesiell
T6	«...det ble ekteskap da jeg var 25 år gammel»		Himani og mannen	India
T7	«Erfaringer med barnehjemsdrift i Mombay ble grunnlag for oppstart i Calicut»	Realisering av barndomsdrømmen, og oppstarten av et nytt barnehjem	Himani og mannen	Calicut
T8	«7 barn ble først adoptert tidlig på 1990-tallet, så fikk jeg 3 barn selv»	Oppstarten av barnehjemmet og anskaffelsen av egen familie	Himani, mannen hennes og de første barna de adopterte	Calicut
T9	«I 1996 kom hjelpen fra Norge, og vi fikk penger. Gud ville at vi skulle ta til oss flere barn»	Utviklingen av barnehjemmet og finansiering	Norsk organisasjon	Norge/Calicut
T10	«Vi har lyst til å starte egen skole og et hjem for eldre»	Ambisjoner for videre utvikling	Himani og mannen	Calicut
T11	«...de rundt oss er ikke kristne. Hvis religion blir et problem, så må vi flytte»	Utfordringer rundt religiøs mangfold i nærområdet	Himani, mannen, ansatte og barn ved barnehjemmet	Kerala
T12	«3 av jentene har nå giftet seg, og 2 av guttene har høye posisjoner»	Tidligere beboere ved barnehjemmet	Tidligere barnehjemsbarn	India

T13	«Nå har vi 25 barn, og 12 av disse er jenter»	Dagens beboere ved barnehjemmet	Barna ved barnehjemmet	Calicut
T14	«Ungene er yngre enn tidligere...Før var familiene veldig fattige og måtte sende ungene sine på barnehjem. Nå har foreldrene bedre råd og er mindre takknemlige»	Forandringer i driften fra oppstart og utover i driften	Barnas familier	Calicut
T15	«En var her i 10 år. Hun utdanner seg nå til sykepleier og er klar for å jobbe...En annen er også sykepleier. En tredje er gift og har utdannet seg til lærer»	Noen suksesshistorier om tidligere barn som har bodd ved barnehjemmet	Tidligere beboere ved barnehjemmet	Kerala
T16	«Faren var gruvearbeider og ville ha med seg jenta...Han ville at jenta skulle gifte seg med denne vennen som han jobbet med...Det ble «a struggle» om dette...og til slutt dro de to mennene uten jenta»	Utfordringer med foreldre som vil hente barna sine og har planer for dem	Himani, ansatte ved barnehjemmet, barn ved barnehjemmet, hennes far og farens venn	Calicut

T17	«I de siste årene har vi også opplevd at en del av ungene selv har et ønske om å reise hjem til foreldrene...mange ringer og gråter i telefonen etter at de har vært hjemme en stund. De angrer, og dette er veldig vanskelig»	Barn som selv velger å forlate barnehjemmet	Barn ved barnehjemmet	Calicut
T18	«Det er en del jenter som oppfører seg dårlig, og de synes at det er for strenge regler her. Du vet hvordan jenter er i tenåringsalderen...»	Utfordringer med jentene ved barnehjemmet	Jentene ved barnehjemmet, Himani og ansatte	Calicut
T19	«Vi prøver å veilede dem, og de får i tillegg veiledning av en doktor»	Barnehjemmets håndtering av jentene som kommer i puberteten	Ansatte, jentene ved barnehjemmet og en lege	Calicut

«Jeg ble adoptert som liten og hadde ikke mer kontakt med foreldrene mine. Jeg vokste opp på et godt barnehjem hvor jeg fortsatte å jobbe etter endt skolegang. Jeg ønsket å starte mitt eget, noe jeg gjorde etter at jeg giftet meg i samarbeid med min mann. Vi adopterte 7 barn og fikk 3 egne. Da vi fikk økonomisk støtte fra Norge kunne vi ta til oss flere. Nå har vi 25 barn. Flere av de tidligere barna har fått seg utdanning og gode jobber. Vi har tidvis utfordringer med barnas foresatte eller barn som har dratt og vil komme tilbake, og religion kan bli en utfordring siden naboene ikke er kristne, men det går stort sett greit. Vi har ønsket om å utvide driften med å starte egen skole og et eldre hjem».

Sub-plot: «På barnehjemmet der jeg vokste opp og jobbet ble flere menn ansatt. Da skjedde det dumme ting, og jeg ville ikke jobbe der mer. Det ble akseptert».

Sub-plot: «Noen av jentene her har utfordrende atferd, men vi gir dem veiledning så godt vi kan».

Indira, tolkning nr. 1:

Tid	Hendelse	Sammenheng	Aktører/roller	Arena
T1	«Jeg har en revmatismesykdom som gjør at leddene mine blir deformert. Etter at jeg giftet meg fikk jeg medisiner»	Sykdom som ikke ble behandlet før etter et giftemål	Indira og mannen	India
T2	«Jeg har også svulster i brystet og er under behandling for dette»	Å leve med alvorlig sykdom	Indira	Calicut
T3	«Jeg vil bare si med en gang: Jenter må først få utdanning og jobb, så kan de gifte seg»	Ønsker for jentene ved barnehjemmet	Indira og jentene ved barnehjemmet	Calicut
T4	«Jeg giftet meg 19 år gammel....Jeg var med denne mannen i 19 år og har tre barn med han. De siste 4 årene jeg jeg bodd aleine»	Ekteskap og familieforhold	Indira, mannen og barna deres	Calicut
T5	«Jeg flyttet fordi han plaget meg. ...Jeg er i skilsmisse, men	Å bryte med en ektemann	Indira og mannen	Calicut

	denne prosessen tar tid»			
T6	«Mannen min var voldelig og det hendte at han slo meg bevisstløs»	Utfordringer i ekteskapet	Indira og mannen	Calicut
T7	«Min eldste datter er nå også gift, og problemene gjentar seg»	Datterens ekteskap og hennes tilsvarende utfordringer	Indiras datter og hennes mann	India
T8	«Jeg hadde land med meg som medgift inn i ekteskapet, men mannen min har solgt dette. Nå har jeg ingen ting»	Mannens makt til å ta det som var hennes og la henne stå på bar bakke	Indira og eks-mannen	Kerala
T9	«Jeg har en jobb på et supermarked, men nå er jeg så syk at jeg ikke klarer denne jobben lenger»	Arbeid, og utfordringer med å ha jobb som alvorlig syk	Indira	Arbeidsplassen
T10	«En av døtrene mine trenger virkelig hjelp. Hun har problemer med temperamentet sitt og er i psykisk ubalanse. Hun har opplevd at faren ikke vil vedkjenne seg henne»	Et voldelig ekteskaps effekt på barna	Indiras datter og eks-mann	Calicut
T11	«Mannen min beskylder meg for å	Utfordringer i ekteskapet	Indira og eks-mannen	Kerala

	ha fått barn med andre menn»			
T12	«Datteren min har ikke så gode karakterer, men hun vil gjerne bli sykepleier i militæret»	Datterens ønsker og ambisjoner for fremtiden	Indiras datter	Calicut
T13	«Hun kan av og til være voldelig i sin atferd, men jeg håper virkelig at de på barnehjemmet kan gi henne veiledning slik at hun klarer seg»	Hjelp og oppfølging av datteren i hennes utfordrende situasjon	Indira, datteren og ansatte ved barnehjemmet	Barnehjemmet
T14	«Jeg vil bare ha et stykke land, et hus og fred»	Ønsker for egen framtid og eget liv	Indira	India

«Jeg har alltid vært syk, og fikk først medisiner etter at jeg giftet meg. Jeg har revmatisme og brystkreft. Sykdommene hindrer meg i å jobbe. Mannen min var voldelig, og etter 19 år ville jeg gå fra han. Jeg har bodd alene i 4 år og er i skilsmisseprosessen. Mannen min solgte landet jeg fikk i medgift, så jeg eier ingen ting. Barna våre har blitt traumatisert av voldsbruken hans. En har giftet seg med en volds mann og en annen av døtrene har en voldelig atferd. Jeg ønsker meg litt land, et hus og fred»

Sub-plot: «Jenter bør prioritere utdanning og jobb før ekteskapet»

Indira, tolkning nr. 2:

Tid	Hendelse	Sammenheng	Aktør/roller	Arena
T1	«Jeg har noen ønsker for døtrene	Ønsker for døtrenes framtid	Indira og døtrene	Calicut

	mine. Jeg ønsker at de får en god utdannelse, så en god jobb, og så en god mann»			
T2	«Hele livet har jeg vært syk. Jeg får deformerte ledd...Jeg fikk først behandling etter at jeg ble gift som 19-åring»	Smertefull sykdom og behandling av denne	Indira	Calicut
T3	«Mannen min er ikke noe snill. Han er alkoholiker og har ofte slått meg og skadet meg alvorlig»	Vanskeligheter i ekteskapet	Indira og mannen hennes	Kerala
T4	«Han har beskyldt meg for å være utro mot han, og har sagt at de andre 3 barna våre ikke er hans»	Psykisk mishandling i ekteskapet	Indira og mannen hennes	Kerala
T5	«Jeg bodde med denne mannen i 19 år. De siste 4 årene har vi bodd hver for oss. Jeg er i skilsmisse...»	Å bryte ut av et destruktivt ekteskap	Indira og mannen hennes	Kerala
T6	«Når skilsmissen er ferdig trenger jeg ikke se han mer»	Skilsmisseprosessen kan tvinge henne til å se han	Indira og mannen hennes	Kerala

T7	«En gang kom han hjem til der jeg bor...Han slo meg så hardt at jeg ble bevisstløs og havnet på sykehus...Jeg er så redd for at han skal komme tilbake»	Opplevelser av vold og frykt fra mannen	Indira og mannen hennes	Kerala
T8	«En kollega av søsteren min fortalte meg om dette barnehjemmet. For å sikre barna mine best mulig tok jeg de med hit»	Hvordan hun kom i kontakt med barnehjemmet, og ønske om å gi barna sine trygghet	Indira, søsteren og en kollega av søsteren	Kerala
T9	«Min eldste datter er gift med en voldsmann med mange av de samme karakteristikkene som min mann»	Datterens giftemål og hennes utfordringer i ekteskapet	Indira, datteren og hennes mann	Kerala
T10	«Jeg har en jobb på et kjøpesenter...På grunn av sykdommene mine har jeg ikke kunnet jobbe på 3 måneder. Jeg var på mammografi og fikk påvist 3 svulster»	Å jobbe blir umulig på grunn av alvorlig og smertefulle sykdommer	Indira	Arbeidsplass/Calicut
T11	«Jeg har ikke penger til det jeg trenger.	Å ikke kunne jobbe hindrer henne i å generere inntekt	Indira	Calicut

	Det er veldig vanskelig for meg»			
T12	«Jeg ønsker meg en liten landflekk hvor jeg kan ha et lite hus hvor jeg kan leve i fred og få dø i fred med noe som er mitt eget»	Drømmer for sin egen fremtid	Indira	Calicut
T13	«Jeg fikk litt land av foreldrene mine i medgift, men det solgte mannen min og tok pengene. Nå står jeg uten noen ting»	Mannen tok det hun eide til seg selv	Indira og mannen	Kerala
T14	«Familien min hjelper meg ikke. Jeg må klare meg selv. Jeg vet ikke hvordan jeg skal få det til»	Utfordringer med å få hverdagen til å gå opp	Indira	Kerala
T15	«Jeg lever for de[barna]. Hadde jeg ikke hatt de hadde jeg nok vært død for lenge siden»	Motivasjon for å leve videre	Indira og barna hennes	Kerala
T16	«En av døtrene mine har fått terapi. Hun har store aggresjonsproblemer og trenger nok fortsatt hjelp»	Barna har også tatt skade av mannens voldsbruk	Indira og datteren	Calicut

T17	«Nå vil den ene datteren min utdanne seg til sykepleier og arbeide i militæret»	Datterens ambisjoner	Indiras datter	Barnehjemmet
T18	«Jeg håper at døtrene mine kan oppnå en god posisjon i samfunnet»	Ønsker for døtrene	Indira og døtrene	Kerala

«Hele livet har jeg vært syk, og jeg fikk ikke medisiner før jeg giftet meg. Mannen min var alkoholiker og voldelig. Han skadet meg alvorlig noen ganger. Jeg har bodd alene i 4 år. Jeg er i skilsmisse etter 19 år, men det tar tid. Jeg har fått påvist brystkreft, og er for syk til å jobbe. Jeg har ikke penger til det jeg trenger. Jeg hørte om dette barnehjemmet og tok med meg barna mine hit. Det er det beste for dem å få bo her. De har blitt påvirket av voldsbruken til min mann. En av døtrene mine har voldelig atferd. Mannen min solgte landet jeg fikk i medgift. Nå har jeg ingen ting. Jeg ønsker meg bare litt land, et hus og fred»

Sub-plot: «Min eldste datter giftet seg med en volds mann. Det er vondt å se»

Sub-plot: «Jeg håper døtrene mine får utdanning, en god jobb og en god mann, og at de kan få en god posisjon i samfunnet»

Jayani, tolkning nr. 1:

Tid	Hendelse	Sammenheng	Aktør/roller	Arena
T1	«Da jeg var tre år døde min far. Min mor giftet seg på ny, og jeg flyttet til en tante»	Vanskelige hendelser fra barndommen	Jayani og hennes familie	Barndomshjem
T2	«Jeg gikk på en katolsk skole og fullførte 10. klasse»	Skolegang og utdanning	Jayani	Skolen

T3	«Jeg giftet meg da jeg var 17 år, og det viste seg fort at mannen min var rusmisbruker»	Inngåelse av et utfordrende ekteskap	Jayani og mannen	India
T4	«Han mishandlet meg, og jeg tilpasset meg situasjonen...Jeg hadde ingen andre steder å dra»	Et voldelig ekteskap uten noen som hjalp henne	Jayani og mannen	India
T5	«Da jeg var 18 år, fikk jeg mitt første barn...Mannen min mishandlet henne også»	En utfordrende og voldelig hverdag	Jayani, mannen og datteren	India
T6	«...til slutt tok naboene affære og tilkalte politiet. Mannen min kom i fengsel. Jeg...og min ettårige datter fikk plass på et rehabiliteringshjem»	Hjelp utenfra hjalp henne bort fra den voldelige mannen	Jayani, naboene, mannen	India, rehabiliteringshjem
T7	«Etter en tid kom min mann og svigermor til dette hjemmet og ville ha oss tilbake. Jeg aksepterte dette, og vi fikk et barn til»	Ønsket å gi mannen en ny sjanse og samle familien	Jayani, mannen, barna og svigermoren	India
T8	«Det ble ingen endring-bare enda mer rusing»	Er igjen i et voldelig ekteskap	Mannen hennes	Hjemme

T9	«...svigermor [ble] med på mishandlingen...da begge ungene mine ble mishandlet, ville jeg ikke mer»	Mishandling av barna fikk henne til å bryte ut igjen	Jayani, barna hennes og svigermor	Hjemme
T10	«Mannen min kom i fengsel...Mannen min begikk selvmord»	Mannens voldsbruk førte til fengsel	Mannen hennes	Fengselet
T11	«Ungene mine fikk plass på barnehjemmet»	Plassering ved barnehjemmet ga barna et trygt hjem	Jayani og barna	Barnehjemmet
T12	«...Svigermor møtte stadig opp og ville ha sine barnebarn hjem...Hun truet med at hun skulle sette ut dårlige rykter om barnehjemmet og plassere menn i nærheten»	Videre voldsbruk fra svigermoren	Svigermoren og Jayani	Barnehjemmet
T13	«Ledelsen ved barnehjemmet klarte heldigvis å stoppe min svigermor. Nå kommer hun ikke mer»	Hjelp fra barnehjemmet til å håndtere en vanskelig situasjon	Ansatte ved barnehjemmet	Barnehjemmet
T14	«Jeg tror det aller beste for barn er å vokse opp i en familie. Men, denne	Tanker rundt å ha en familie	Ingen spesiell	Kerala

	må være god, og ikke slik som min var»			
T15	«På dagtid jobbet jeg i huset til en annen familie, og svigermor og mannen min fikk alle pengene jeg tjente»	Jobb og inntekt	Jayani, mannen og svigermoren	India
T16	«Jeg brøt ut då ungene mine også ble mishandlet. Jeg visste hvordan det var – fordi jeg selv ble misbrukt av min egen stefar. Han som min mor giftet seg med, da jeg var 3 år»	Hva som fikk henne til å endelig bryte ut av det voldelige ekteskapet	Jayani, barna hennes, moren og stefaren	India
T17	«Jeg har litt land og et svært uferdig hus. Jeg kan tenke meg å reise utenlands, for å tjene nok penger hurtigst mulig til å få ferdig huset mitt»	Eiendeler og ambisjoner	Jayani	Kerala
T18	«Det beste som kan hende for mine døtre? Utdanning. Sikkerhet. Jeg vet at de kan få bo på barnehjemmet så lenge de vil»	Ønsker for barna, og stabilitet	Jayani og barnehjemsansatte	Calicut
T20	«...jeg giftet meg en gang til...Han var enkemann...og	Et nytt ekteskap kunne blitt tilsvarende det første.	Jayani, ny mann og hans barn	Kerala

	trengte en mor til sine barn...jeg forlot han før de siste papirene vedrørende ekteskapet var i orden. Også denne mannen var voldelig og drev med seksuell mishandling»	Hun kom seg raskt bort fra nok en voldelig mann		
T21	«Skaff deg familie, men tenk deg nøye om. Hvis det ikke går bra, kom deg ut av ekteskapet»	Råd til jenter	Jayani	India
T22	«...der er jenter som jobber på barnehjemmet som har det like vanskelig som jeg hadde det. Det er altfor mange som har problemer i ekteskapet...»	Utfordringer rund å være kvinne, og vanskelige ekteskap	Jayani, kvinner ved barnehjemmet	Barnehjemmet

«Moren min døde da jeg var tre, og jeg flyttet til en tante da hun giftet seg igjen. Jeg fikk skolegang til og med 10. klasse, så måtte jeg gifte meg da jeg var 17. Mannen min var rusmisbruker og voldelig. Vi har to barn sammen. Naboene kontaktet en gang politiet. Han ble fengslet og jeg kom på et rehabiliteringshjem. Han kom og ville ha meg tilbake, og i tro på endring ble jeg med han. Volden fortsatte, også mot barna, så jeg reiste igjen. Barna fikk plass ved barnehjemmet, og jeg fikk jobb der. Svigermor kom ofte og ville ha barna med seg hjem, og hun fikk mennesker til å true meg. Ledelsen på barnehjemmet fikk stoppet dette ved å nekte min svigermor å besøke oss igjen. Jeg giftet meg en gang til, men heller ikke denne mannen var snill, så jeg forlot han før alle papirene angående giftemålet var klare. Jeg eier litt land og et uferdig hus jeg håper å få ferdig»

Sub-plot: «Mange har problemer i ekteskapet, også flere av jentene som jobber ved barnehjemmet. Mitt råd er å komme seg ut hvis ekteskapet ikke er godt»

Sub-plot: «Jeg ønsker utdanning og sikkerhet for døtrene mine. De kan få bli ved barnehjemmet så lenge det trengs»

Jayani, tolkning nr. 2:

Tid	Hendelse	Sammenheng	Aktører/rolle r	Arena
T1	«Min far døde da jeg var 3 år gammel. Min mor giftet seg om igjen, og min nye stefar var ingen god mann. Han misbrukte meg»	Vanskeligheter i barndommen	Jayani, hennes mor og stefar	Barndomshjem
T2	«Jeg kom til en plass slik som dette barnehjemmet frem til 10. klasse»	Boplass siden hun ikke kunne bo med moren	Jayani	Barnehjemmet hun bodde ved
T3	«Min tante arrangerte ekteskap til meg. Jeg ønsket ikke å gifte meg, men jeg hadde ikke noe valg»	Må gifte seg til tross for at hun hadde andre ønsker	Jayani, tanten hennes og ektemann	India
T4	«Jeg visste ingen ting om seksuelle relasjoner da jeg giftet meg. Første gang min mann kysset meg var jeg redd for at jeg hadde blitt gravid»	Kunnskap om ekteskapelige relasjoner	Jayani og hennes mann	India
T5	«Min mann drakk veldig mye og viste seg å være både psykisk og fysisk voldelig»	Tilstanden i ekteskapet	Jayani og hennes mann	India

T6	«Vi fikk to døtre sammen i løpet av tre år. Han slo både meg og mine døtre»	Volden i ekteskapet påvirket både henne og barna	Jayani, hennes døtre og mann	India
T7	«Da vår eldste datter var 7 måneder banket han henne opp slik at politiet kom. Jeg fikk komme på et rehabiliteringshjem for kvinner»	Hun kom seg bort fra volden ved hjelp av rehabiliteringshjem og politi	Jayani, hennes datter og politiet	India og rehabiliteringshjem
T8	«Etter en stund kom ektemannen min og ville ha meg tilbake. Jeg dro tilbake til han fordi jeg håpet at han ville oppføre seg bedre»	Hun ville gi ekteskapet en ny sjanse	Jayani og mannen hennes	India
T9	«Men han fortsatte med volden og ukvemsord. En dag...drepte min mann en sikkerhetsvakt under et bankran og han ble satt i fengsel»	Ekteskapet fortsatte å være like utfordrende som tidligere	Jayani og mannen hennes	India
T10	«I den tiden bodde jeg og døtrene mine sammen med min svigermor. Min svigermor viste seg å være like voldelig som min mann»	Situasjonen etter at mannen ble fengslet	Jayani, døtrene og svigermoren	India
T11	«Jeg fikk vite om dette barnehjemmet og dro hit sammen med mine døtre»	Veien ut av det voldelige ekteskapet	Jayani og døtrene	Barnehjemmet

T1 2	«Igjen kom min ektemann for å få meg tilbake til hjemmet, men denne gangen dro jeg ikke tilbake... nå visste jeg at det ikke ville skje endringer»	Tidligere erfaringer hadde vist at hun ikke kunne vente seg endring	Jayani og ektemannen	Barnehjemmet
T1 3	«Jeg fikk jobb her ved barnehjemmet... Ledelsen ansatte meg og sa at vi kunne bli så lenge vi trengte det»	Jobb og opphold ved barnehjemmet ga stabilitet og sikkerhet	Jayani, barna hennes og ledelsen ved barnehjemmet	Barnehjemmet
T1 4	«Etter at min ektemann tok selvmord fortsatte svigermoren min å komme til barnehjemmet for å treffe barna»	Kontakt med den tidligere familien	Jayani, barna hennes, mannen og svigermoren	Barnehjemmet
T1 5	«Hun prøvde å få barna til å bo hos seg, men hun har ingen rettigheter. Derfor gav hun nummeret mitt til mennesker som ringte og truet meg»	Videre problemer med svigerfamilien	Jayani, svigermoren og ukjente mennesker	Barnehjemmet
T1 6	«Til slutt sa ledelsen til svigermoren min at hun ikke lenger kunne komme å besøke barna. Etter dette har også ringingen stoppet»	Ledelsen hjelper henne med å håndtere svigermoren	Svigermoren, ledelsen ved barnehjemmet	Barnehjemmet
T1 7	«En man som jobber ved barnehjemmet introduserte meg for min	Inngåelse av nytt ekteskap	Jayani, en ansatt ved barnehjemmet	Barnehjemmet

	andre ektemann. Jeg ønsket ikke å gifte meg igjen, men da jeg så at han hadde tre barn...tenkte jeg at jeg kunne ...være deres mor»		og hennes nye mann	
T1 8	«Men min andre ektemann var heller ikke snill. Han var ikke voldelig men han sa mange stygge ting. Etter 5 måneder bestemte jeg å dra tilbake hit»	Problemer i det andre ekteskapet	Jayani og hennes nye mann	Kerala
T1 9	«For å få min mann ut av fengsel måtte jeg betale masse penger, og jeg har fortsatt mye gjeld i dag. Hadde det ikke vært for gjelden så ville jeg tatt en utdanning»	Økonomiske problemer og mulighet for utdanning	Jayani og eksmannen	Kerala
T2 0	«Mine døtre er flinke elever og det er min drøm at de skal få seg en utdanning og jobb»	Ønsker for døtrenes fremtid	Jayani og døtrene	Calicut
T2 1	«Hvis jeg skulle gitt noen råd ut i fra min livshistorie så må det være at du må være sterk og modig, og at utdanning er viktig slik at du kan klare deg på egenhånd»	Råd til andre kvinner basert på egne erfaringer	Jayani	Calicut

T2 2	«...om du velger å gifte deg og bli hjemme så må du ikke akseptere for mange endringer som går på bekostning av deg selv i ekteskapet»	Råd om ekteskap	Jayani	Calicut
-----------------------	--	-----------------	--------	---------

«Min far døde da jeg var 3. Min mor giftet seg på nytt, og stefaren min misbrakte meg. Jeg ble plassert på et barnehjem og fikk gå på skole til 10. klasse. Da hadde min tante arrangert ekteskap for meg. Mannen min var voldelig, både mot meg og barna vi fikk. En gang kom politiet, og jeg kom på et rehabiliteringshjem. Min mann kom dit for å få meg tilbake, og i tro på endring ble jeg med han igjen. Volden fortsatte, både fra han og min svigermor. Da begge barna ble mishandlet reiste jeg igjen, og barna fikk plass ved dette barnehjemmet. Jeg fikk jobb her. Mannen min kom hit også, men den gangen ble jeg ikke med han igjen. Han kom i fengsel og begikk selvmord. Min svigermor fortsatte å komme hit for å få barna til å bo hos seg, og fikk andre mennesker til å true meg da hun ikke fikk viljen sin. Ledelsen ved barnehjemmet hjalp meg å få slutt på det. Jeg giftet meg på nytt, men han var heller ikke snill, så jeg forlot han før alle papirene var klare. Jeg eier litt land og et uferdig hus jeg håper å få ferdig»

Sub-plot: «Man må være sterk og modig, og tørre å forlate ekteskap som ikke er gode»

Devi:

Tid	Hendelse	Sammenheng	Aktører/roller	Arena
T1	«Jeg ble født i en landsby som ligger ca 4 timer her ifra. Jeg har en yngre bror, og begge foreldrene mine lever»	Familierelasjoner	Devi, broren og foreldrene	Hjemplassen
T2	«Jeg vokste opp med en mentalt syk	Utfordringer innad i familien	Devi og moren	Hjemplassen

	mor...Hun tilbrakte mye tid på sykehus»			
T3	«Da hun ikke var tilstede som en god mor i oppveksten min hjalp bestemor og tanten min til isteden»	Håndtering av mental sykdom i familien, og hvordan hun ble tatt hånd om	Devi, moren, bestemoren og tanten	Hjemplassen
T4	«Jeg fikk ikke oppleve morskjærligheten, men jeg hadde heldigvis en kjærlig familie...»	Utfordringer med å vokse opp med en mentalt syk mor	Devi, moren og familien hennes	Hjemplassen
T5	«Vi har ikke hatt så mye penger, men det har alltid vært nok til at jeg har fått gå på skole»	Økonomiske problemer og utdanning	Devis familie	Hjemplassen
T6	«...valgte teologistudier. Jeg ønsker å tjene og hjelpe mennesker, noe denne utdannelsen gir meg mulighet til å gjøre»	Utdanning utover grunnskole	Devi	Skole
T7	«For fem måneder siden fikk jeg jobb på dette barnehjemmet»	Arbeidssituasjon	Devi	Barnehjemmet
T8	«Jeg trives så godt, og vi har det veldig fint sammen her, både oss ansatte og barna»	Arbeidsmiljø	Devi, kolleger og barna ved barnehjemmet	Barnehjemmet
T9	«Jeg ønsker å kunne gi jentene jeg har ansvar for den	Ønsker for arbeidet sitt	Devi	Barnehjemmet

	morskjærligheten jeg ikke fikk da jeg vokste opp»			
T10	«Mange av barna som bor her har opplevd mye vondt og har mange vanskelige minner fra fortiden»	Barna hun har ansvar for	Devi og barna ved barnehjemmet	Barnehjemmet
T11	«Jeg ønsker å være her for de. Kunne lytte når de trenger å prate, være en de kan stole på...»	Ønskene hun har for rollen sin overfor jentene på barnehjemmet	Devi og jentene ved barnehjemmet	Barnehjemmet
T12	«En utfordring med jentene er at de ikke alltid hører på meg og gjør som de får beskjed om...Men det er en bagatell. Stort sett går alt veldig bra, og vi har det fint sammen»	Vanskeligheter i jobben med å passe på mange jenter	Devi og jentene ved barnehjemmet	Barnehjemmet
T13	«I løpet av de neste to årene håper jeg å kunne gifte meg. Jeg får hjelp av mennesker som er viktige for meg til å finne en god mann»	Planer for fremtiden	Devi og venner av henne	Ingen spesiell
T14	«Jeg ønsker meg ikke en mann som er pen å se på, men en som er et godt menneske»	Hva som er viktig i en fremtidig ektemann	Devi og hennes fremtidige mann	Ingen spesiell
T15	«Jeg vil fortsette å jobbe etter at jeg gifter	Hvordan hun ser for seg ekteskapet	Devi og hennes fremtidige mann	Arbeidssituasjon

	meg...Han må oppmuntre meg til å gjøre en god jobb akkurat som jeg vil oppmuntre han»			
T16	«Drømmen min er å kunne starte et barnehjem sammen med mannen min. Jeg ønsker å bygge på de samme verdiene de har ved dette barnehjemmet da disse er viktige for meg...»	Drømmer for fremtiden	Devi og hennes fremtidige mann	Ingen spesiell
T17	«Jeg ønsker at jeg og mannen min kan bli litt som de som driver dette barnehjemmet, og at vi får en stor familie med få maktskiller innad»	Ønsker for fremtiden og verdier i ekteskapet	Devi og hennes fremtidige mann	Ingen spesiell
T18	«Vi er en ny generasjon kvinner, og på noen områder må vi kunne trå bort fra de mest tradisjonelle verdiene»	Tanker rundt kvinnerollen	Devi og indiske kvinner	India
T19	«For å kunne få et godt liv må jeg kunne få hjelpe andre, og arbeide, selv etter at jeg er gift. Dette kan være litt utradisjonelt,	Kombinasjon av ekteskap og arbeid	Devi	India

	men det begynner heldigvis å bli mer godtatt»			
T20	«For jentene som bor her ønsker jeg en god utdannelse og gode ekteskap, og at de også kan få jobber de trives godt i, sånn som jeg har fått»	Ønsker for jentenes fremtid	Devi og jentene ved barnehjemmet	Barnehjemmet

«Jeg vokste opp med en mentalt syk mor, men fikk en god oppvekst ved hjelp av tante og bestemor. Jeg fikk gå på skole og har studert teologi. Jeg fikk jobb på barnehjemmet og trives godt med ansvaret for jentene. Mange av barna her har vonde minner, og jeg vil være en støtte for dem. I fremtiden ønsker jeg å gifte meg, og jeg vil fortsette å jobbe etter at jeg er gift. Jeg håper å kunne starte et barnehjem sammen med mannen min og at vi kan få en stor familie med få maktskiller»

Sub-plot: «Vi er en ny generasjon kvinner og må kunne gå bort fra noen av de mest tradisjonelle verdiene»

Sub-plot: «For jentene her ønsker jeg en god utdannelse, gode jobber og gode ekteskap»

Bala:

Tid	Hendelse	Sammenheng	Aktører/roller	Arena
T1	«Jeg er yngst av en søskenflokk på fem og kommer fra en kjærlig familie»	Oppvekst	Bala og hennes familie	Barndomshjem
T2	«Mine foreldre var svært fattige da mine eldre søsken var små, noen ganger hadde de	Økonomiske problemer	Balas familie	Hjemme hos familien

	ikke råd til hverken mat eller klær»			
T3	«Men på tross av det tvang de aldri sine barn ut i arbeid, og de fikk fortsette på skole»	Muligheter til skolegang	Balas søsken og foreldre	Hjemme hos familien
T4	«...jeg har aldri kjent på den nøden som søsknene mine har opplevd»	Familiens økte økonomi	Bala	Hjemme hos familien
T5	«Jeg var veldig glad i skole og gikk ut 10. klasse. Jeg gikk ikke videre, men begynte som skredder»	Utdannelse og jobb	Bala	India
T6	«Jeg ønsket ikke å gifte meg etter at jeg var ferdig på skolen, og mine foreldre støttet mitt valg fullt ut. Jeg var 32 år da jeg ønsket å starte en familie»	Giftemål og familiestifting	Bala og foreldrene	India
T7	«...jeg aksepterte den første frieren som ble valgt ut»	Familien hjalp til å finne en ektemann	Bala, familien og ektemannen	India
T8	«Vi har et lykkelig ekteskap, selv etter nesten 10 år...vi har to barn sammen»	Trivsel i ekteskapet	Bala, mannen og barna	India
T9	«Min far døde rett før jeg giftet meg...Det	Tapet av et familiemedlem	Bala, faren og familien	India

	var veldig tungt for hele familien å miste han»			
T10	«[mor] bor nærmere meg og min søster nå, og nå er det vi som passer på henne»	Ansvar for andre familiemedlemmer	Bala, moren og søsteren	Kerala
T11	«Jeg kan ikke jobbe som skredder lenger på grunn av ryggen min»	Jobb og skader	Bala	Arbeidsplass
T12	«Nå jobber jeg på barnehjemmet...Jeg liker meg veldig godt her, og jeg bor rett nedi gaten, så det passer veldig bra»	Ny jobb etter skade	Bala	Barnehjemmet
T13	«Jeg hadde en god oppvekst med kjærlige foreldre, og jeg prøver å gi mine barn det samme. Jeg vil respektere deres valg...»	Verdier fra egen oppvekst hun vil videreføre	Bala og barna hennes	Calicut
T14	«De må være fornøyd med det de klarer å oppnå og ikke alltid bare strebe etter mer. Det er familie som er viktigst»	Verdier hun ønsker å lære barna	Bala og barna hennes	Calicut

«Jeg kommer fra en stor familie som lenge var veldig fattige. Jeg er yngst, og kjente ikke på mangel av mat eller klær, for da jeg var født hadde de fått bedre økonomi. Jeg og søsknene

mine har fått gå på skole, og etter 10. klasse begynte jeg å jobbe som skredder. Jeg ønsket ikke å gifte meg før jeg ble eldre, og det ble respektert. 32 år gammel giftet jeg meg og fikk 2 barn. Min far døde rett før jeg giftet meg, noe hele familien tok veldig tungt. Mor bor nå i nærheten så jeg og søsteren min kan passe på henne. På grunn av vond rygg måtte jeg slutte å jobbe som skredder, og har fått jobb ved barnehjemmet isteden. Her trives jeg godt. Jeg har hatt en god oppvekst og et lykkelig ekteskap»

Sub-plot: «Jeg prøver å gi barna mine en tilsvarende, kjærlig oppvekst hvor vi respekterer hverandres ønsker og meninger»

Sub-plot: «Det er ikke nødvendig å alltid strebe etter mer. Man må bli fornøyd med det man har og det man har oppnådd»

8. Innholdsanalyse

Innholdsanalyse har som mål å forenkle data for å gi en god oversikt for så å plassere det i en større sammenheng. Man bruker tre faser: Tematisering, kategorisering og fylle kategoriene med innhold:

En første analyse er å forsøke å forenkle og strukturere den enkelte enhet (tekst)...det neste vi gjør, er å lete etter noen fornuftige *kategorier* som kan skape en struktur i teksten. Kategorisering betyr at vi samler tema i grupper...Neste fase i analysen er å fylle kategoriene med innhold. Dette gjøres ved at vi fra et intervju tar et utvalg av sitater og lar dem belyse hva en person legger i den definerte kategorien. (Jacobsen, 2013, s. 131-133).

I analysens avslutningsdel kan en lage en tabell som viser hvor mange ganger ulike temaer har blitt tatt opp. Dette kan gi en indikasjon på hvilke temaer den intervjuede anser som viktigst. Når denne jobben er gjort kan en starte å sammenligne flere samtaler. Man ser både etter likheter og forskjeller i materialet, og prøver å si noe om hvorfor det finnes likheter og ulikheter.

Ved å lage en tabell med tema/kategori og sitater som belyser kategorien/temaet vil det skape en oversiktlig framlegging av dataene. Jeg har valgt å dele dataene mine inn i to kategorier- positiv og negativ makt. (Jacobsen, 2013, s. 130-134).

Under kategorien positiv makt vil jeg plassere utsagn der de intervjuede har maktet, overkommet vanskeligheter, opplevd mestring, har drømmer og planer både for seg selv og andre, og der de viser at de har eller har tatt tilbake kontrollen over sine egne liv.

Under kategorien negativ makt vil jeg plassere utsagn der de intervjuede har blitt utsatt for vold, maktmisbruk, hvor de har befunnet seg i avmaktssituasjoner, opplevd vanskeligheter, utfordringer, undertrykkelse og påkjennelser.

8.1. Innholdsanalyse av samtalene

Aditi:

Kategori	Sitater
Positiv makt	<p>Jeg fikk en ny lærer...Læreren sa at jeg hadde talent, og at jeg stadig hadde fremgang. Jeg begynte også med dans og koreografi og ble stadig sikrere på meg selv...hun var en person som var ute etter å oppdage elevers ulike talenter – en slags «Mor Theresa» kan du si.</p> <p>Jeg endret planen min og fant ut at jeg kunne gjøre andre ting: Enten ville jeg bli vitenskapskvinne eller jobbe på flyplassen...[jeg] fikk karakterer som gjorde at jeg kunne studere videre. Men, jeg fant ut at universitetet lå for langt unna og søkte 3 jobber i ulike flyselskaper. Jeg fikk en av disse. Etter dette har jeg begynt på en bachelor i ledelse og administrasjon. Jeg har også jobbet 8 år på barnehjemmet og liker veldig godt å arbeide med barn og ungdom.</p> <p>Jeg vil gjerne fortsette min utdanning med en mastergrad.</p> <p>Jeg vil gjerne gifte meg og få barn også, men ikke enda. Først utdanning og så bruke tid på å finne den rette mannen...mest av alt må han være en «caring person».</p>

	<p>...foreldrene velger ut den personen en skal «date». Etterpå kan jeg bli bedre kjent med mannen og bestemme meg.</p> <p>Mine fremtidige barn-helst en gutt og en jente-skal få utdanning. De skal få velge partnere selv...Oppdragelsen av mine barn skal være lik...</p>
Negativ makt	<p>Før snakket jeg bare når noen snakket til meg og satt for det meste i et hjørne av rommet for meg selv.</p> <p>Men, så flyttet vi til Kerala, og alle mine mål forsvant. Mine nye venner sa jeg var for mørk i huden til å opptre.</p> <p>Mange av jentene i klassen min- og spesielt mange muslimske har giftet seg og fått flere barn. En av disse har fortsatt på skolen...men, de fleste er hjemme med familien.</p> <p>Mye skjer i India med kvinner og barn...Mange menn endrer seg etter at de har funnet seg en kvinne og etter at forelskelsen er over.</p> <p>Men, det er langt fram til likestilling, alt er adskilt: foreldre- samfunn, menn- kvinner, jenter- gutter, skole- boliger.</p> <p>Når jenter protesterer er det et problem, når gutten protesterer er han viktig.</p> <p>Medgift er viktig, fordi det sikrer kvinnens posisjon i ekteskapet. Uten medgift har kvinnen ingen rettigheter.</p> <p>En vanlig oppfatning er at menn har som regel rett og kvinner feil i konfliktsammenheng.</p> <p>Men, det er vanskelig å være kvinne i India. Søsteren min har vært gift i 15 år og ikke fått barn. Hun vet at det ikke er noe i veien med henne, og at det må være mannens skyld. Men, hans familie skylder alt på henne.</p>

Deepika:

Kategori	Sitater
Positiv makt	<p>Jeg har tre barn, en gutt på 19 år og et tvillingpar på 13 år.</p> <p>Jeg er utdannet sykepleier og jobber på et sykehus. Gutten holder på med bachelor, og tvillingene bor her på barnehjemmet...jeg håper at de kan bli her i 4-5 år til. Dette stedet er bra for mine barn, på grunn av «the praying». Barna ber mye, og det gjør jeg også.</p> <p>Jenta mi vil bli skredder...hun kan egentlig bli hva som helst.</p>

	Hva jeg synes er aller viktigst for jentene? Først og fremst at de ber, deretter utdanning. Gud [reduserer] krisene våre ved bønner.
Negativ makt	Jenta hadde to operasjoner som nyfødt. Hun er litt sein i utviklingen. Jeg trenger barnebarn, fordi det er viktig når vi blir eldre i India.

Himani:

Kategori	Sitater
Positiv makt	<p>Da jeg var 4,5 år, kom en amerikansk kvinne til mine foreldre og sa hun ville adoptere meg...jeg fikk en god oppdragelse.</p> <p>Da jeg gikk i 7. klasse hadde jeg en drøm: Jeg skulle starte mitt eget barnehjem med 25 barn.</p> <p>Etter skolegangen fortsatte jeg å jobbe på barnehjemmet hvor jeg vokste opp.</p> <p>Jeg ba til Gud om at jeg måtte få meg en mann og en ny jobb...det ble ekteskap da jeg var 25 år gammel.</p> <p>Erfaringer med barnehjemsdrift i Mombay ble grunnlag for oppstart i Callicut. 7 barn ble først adoptert...Så fikk jeg 3 barn selv.</p> <p>I 1996 kom hjelpen fra Norge, og vi fikk penger. Gud ville at vi skulle ta til oss flere barn.</p> <p>Vi har lyst til å starte egen skole og et hjem for eldre.</p> <p>Vi har flere gode fortellinger om jentene...</p>
Negativ makt	<p>Flere menn ble ansatt, og «bad things happened». Jeg ville ikke arbeide der lenger.</p> <p>Det er også et visst press på oss fra naboene her. Det er litt vanskelig fordi de rundt oss ikke er kritiske. Hvis religionen vår blir et problem, så må vi flytte.</p> <p>Nå har foreldrene bedre råd og er mindre takknemlige. De er heller ikke så åpne for veiledning og gode råd.</p> <p>I de siste årene har vi også opplevd at en del av ungene selv har et ønske om å komme hjem til foreldrene, og at de reiser hjem. Men, mange ringer</p>

	<p>og gråter i telefonen etter at de har vært hjemme en stund. De angrer, og dette er veldig vanskelig.</p> <p>Det er en del jenter som oppfører seg dårlig, og de synes at det er for strenge regler her.</p> <p>Disse jentene trenger virkelig support.</p>
--	---

Indira, tolkning nr. 1

Kategori	Sitater
Positiv makt	<p>Jeg er mor til tenåringer.</p> <p>Etter at jeg giftet meg, fikk jeg medisiner.</p> <p>Jeg har alt operert bort en av disse [svulstene i brystet]</p> <p>Jenter må først få utdanning og jobb, så kan de gifte seg.</p> <p>Jeg giftet meg 19 år gammel og fikk en datter etter et år.</p> <p>De siste 4 årene har jeg bodd aleine.</p> <p>Jeg er i skilsmisse.</p> <p>Jeg har en jobb på et supermarked.</p> <p>[datteren min] vil gjerne bli sykepleier i militæret.</p> <p>Jeg håper virkelig at de på barnehjemmet kan gi henne veiledning slik at hun klarer seg.</p> <p>Jeg vil bare ha et stykke land, et hus og fred.</p>
Negativ makt	<p>Jeg har en revmatismesykdom som gjør at leddene mine blir deformerte, og jeg har hatt mange operasjoner.</p> <p>Jeg har også svulster i brystet.</p> <p>Jeg flyttet [fra mannen] fordi han plaget meg. Ingen av mine slektninger fikk komme på besøk til oss, og jeg ble helt isolert.</p> <p>Jeg fikk heller ikke lov til å være hjemme og ble stadig jaget ut av huset.</p> <p>[skilsmisseprosessen] tar lang tid.</p> <p>Mannen min var voldelig, og det hendte at han slo meg bevisstløs.</p> <p>Min eldste datter er nå også gift, og problemene gjentar seg.</p> <p>Jeg hadde med meg land som medgift inn i ekteskapet, men mannen min har solgt dette. Jeg har nå ingen ting.</p>

	<p>...nå er jeg så syk at jeg ikke klarer denne jobben [på supermarkedet] lenger.</p> <p>Jeg har to brødre, men de stiller ikke opp for meg.</p> <p>En annen av døtrene mine trenger virkelig hjelp. Hun har problemer med temperamentet sitt og er i psykisk ubalanse. Hun har opplevd at faren ikke vil vedkjenne seg henne...</p> <p>Mannen min beskylder meg for å ha fått barna mine med andre menn.</p> <p>Datteren min har ikke så gode karakterer...Hun kan av og til være voldelig i sin atferd...</p>
--	---

Indira, tolkning nr. 2:

Kategori	Sitater
Positiv makt	<p>Jeg har noen ønsker for døtrene mine. Jeg ønsker at de får en god utdannelse, så en god jobb, og så en god mann. Jeg håper at det skjer i den rekkefølgen.</p> <p>De siste 4 årene har vi [mannen min og meg] bodd hver for oss. Jeg er i skilsmisse...</p> <p>Når skilsmissen går igjennom trenger jeg ikke se han mer.</p> <p>En kollega av søsteren min fortalte meg om dette barnehjemmet. For å sikre barna mine best mulig tok jeg de med dit.</p> <p>Jeg har en jobb nå på et kjøpesenter med å bære gasstanker.</p> <p>Jeg ønsker meg en liten landfleck hvor jeg kan ha et lite hus hvor jeg kan leve i fred og få dø i fred med noe som er mitt eget. Det er min drøm.</p> <p>Jeg er veldig glad i barna mine.</p> <p>En av døtrene mine har fått terapi. Jeg lever for de.</p> <p>Jeg har alltid betalt for skolegangen deres [barnas].</p> <p>Nå vil den ene datteren min utdanne seg til sykepleier og arbeide i militæret som sykepleier.</p> <p>Jeg håper døtrene mine kan oppnå en god posisjon i samfunnet.</p>
Negativ makt	<p>Hele livet har jeg vært syk. Jeg får deformerte ledd, og det er meget smertefullt og hindrer en del av hverdagsaktivitetene mine. Jeg fikk først behandling etter at jeg ble gift som 19-åring.</p>

	<p>Mannen min var ikke noe snill. Han er alkoholiker og har ofte slått meg og skadet meg alvorlig.</p> <p>Han har beskyldt meg for å være utro mot han, og har sagt at de andre 3 barna våre ikke er hans.</p> <p>Han har kastet oss ut av huset flere ganger.</p> <p>Jeg bodde med den mannen i 19 år. [Skilsmissen] er en lang prosess som enda ikke er ferdig.</p> <p>En gang kom han hjem til der jeg bor og dro meg ut etter håret...Han slo meg så hardt at jeg ble bevisstløs og havnet på sykehus i mange dager.</p> <p>Jeg er så redd for at han skal komme tilbake.</p> <p>Min eldste datter er gift med en voldsmann med mange av de samme karakteristikkene som min mann.</p> <p>På grunn av sykdommene mine har jeg ikke kunnet jobbe på 3 måneder. Jeg var på mammografi og fikk påvist 3 svulster. De gir meg store smerter...</p> <p>Jeg har ikke penger til det jeg trenger. Det er vanskelig for meg.</p> <p>Jeg fikk litt land av foreldrene mine i medgift, men det solgte mannen min og tok pengene. Nå står jeg uten noen ting.</p> <p>Familien min hjelper meg ikke. Jeg må klare meg selv. Jeg vet ikke hvordan jeg skal få det til.</p> <p>...det er vondt å se at også de [barna] har blitt traumatisert av voldsbruken til mannen min.</p> <p>Hun [ene datteren] har store aggresjonsproblemer, og trenger nok egentlig fortsatt hjelp.</p>
--	--

Jayani, tolkning nr. 1:

Kategori	Sitater
Positiv makt	<p>Jeg gikk på en katolsk skole og fullførte 10. klasse.</p> <p>Da jeg var 18 år, fikk jeg mitt første barn, en datter.</p> <p>...naboene våre [tok] affære og ringte politiet. Mannen min kom i fengsel...Jeg, nå 19 år gammel, og min ettårige datter fikk plass på et rehabiliteringshjem.</p> <p>Min bror kom og hentet oss. Mannen min kom i fengsel [igjen].</p>

	<p>Mannen min begikk selvmord.</p> <p>Ungene mine fikk plass på barnehjemmet.</p> <p>Ledelsen klarte heldigvis å stoppe min svigermor. Nå kommer hun ikke mer.</p> <p>På dagtid jobbet jeg i huset til en annen familie.</p> <p>Barnehjemmet er bra.</p> <p>Jeg har litt land og et svært uferdig hus.</p> <p>Jeg kan tenke meg å reise utenlands, for å tjene nok penger til hurtigst mulig å få ferdig huset mitt.</p> <p>Det beste som kan hende døtrene mine? Utdanning. Sikkerhet. Jeg vet at de kan få bo på barnehjemmet så lenge de vil, og det skaper sikkerhet og muligheter for meg.</p> <p>Jeg vil bare ha mitt lille hus og fred.</p> <p>Jeg vil ikke gifte meg flere ganger.</p> <p>...jeg giftet meg en gang til...Han likte meg og trengte en mor til sine barn...jeg forlot han før de siste papirene vedrørende ekteskapet var i orden.</p>
<p>Negativ makt</p>	<p>Da jeg var tre år døde min far.</p> <p>Jeg giftet meg da jeg var 17 år, og det viste seg fort at mannen min var rusmisbruker. Han mishandlet meg, og jeg tilpasset meg situasjonen og holdt dette ut.</p> <p>Jeg hadde ingen andre steder å gå med problemene mine.</p> <p>Mannen min mishandlet henne også [datteren vår], da hun var 17 måneder.</p> <p>Det var svært mye rus og bråk...</p> <p>Men, rusingen bare fortsatte [etter at jeg tok han tilbake]. Det ble ingen endring- bare enda mer rusing.</p> <p>Da yngstebarnet var 5 måneder og den eldste var 3 år, ble også svigermor med på mishandlingen. Hun var tilstede å så på.</p> <p>...svigermor møtte stadig opp [ved barnehjemmet] og ville ha sine barnebarn hjem. Dette var en vanskelig situasjon. Hun truet med at hun skulle sette ut dårlige rykter om barnehjemmet og plassere menn i nærheten- dersom hun ikke fikk treffe mine to døtre.</p>

	<p>Jeg ble dratt ut av senga og sparket, da jeg var gravid. Han var full og gal. Hans mor likte å se på når han mishandlet meg. ...svigermor og mannen min fikk alle pengene jeg tjente. De festet bort disse pengene. Jeg hadde ingen andre steder å gå. Jeg brøt ut da ungene også ble mishandlet. Jeg visste hvordan det var- fordi jeg selv ble misbrukt av min egen stefar. Han som min mor giftet seg med, da jeg var 3 år. ...denne mannen [min nye ektemann] likte ikke mine barn...Også denne mannen var voldelig og drev med seksuell mishandling. Jeg måtte tåle misbruket [fra min første mann]- og tåle å bli bundet til senga på hender og føtter. Jeg tilpasset meg, og dette er helt feil. ...det er jenter som jobber på barnehjemmet som har det like vanskelig som jeg hadde det. Det er altfor mange som har problemer i ekteskapet, men som stiller opp med en fin fasade.</p>
--	--

Jayani, tolkning nr. 2:

Kategori	Sitater
Positiv makt	<p>Jeg kom til en plass slik som dette barnehjemmet fram til 10. klasse. Jeg fikk komme på et rehabiliteringssenter for kvinner. Jeg fikk vite om dette barnehjemmet og dro hit sammen med mine døtre. ...denne gangen dro jeg ikke tilbake [til min mann] Jeg fikk jobb her ved barnehjemmet. Ledelsen ansatte meg og sa at vi kunne bli så lenge vi trengte det. Til slutt sa ledelsen til svigermoren min at hun ikke lenger kunne komme å besøke barna. Etter det har også [den truende] ringingen stoppet. Mine døtre er flinke elever og det er min drøm at de skal få seg en utdanning og en jobb. Hvis jeg kunne gitt noen råd ut ifra min livshistorie så må det være at du må være sterk og modig, og at utdanning er viktig slik at du kan klare deg selv på egenhånd.</p>

Negativ makt	<p>Min far døde da jeg var 3 år gammel.</p> <p>...min nye stefar var ingen god mann, han misbrukte meg.</p> <p>Men, jeg kunne ikke bli etter det, [10. klasse ved barnehjemmet], ettersom jeg fortsatt hadde en mor som levde.</p> <p>Min mor kunne ikke ta seg av meg og derfor bodde jeg med min tante.</p> <p>Min tante arrangerte ekteskap til meg. Jeg ønsket ikke å gifte meg, men jeg hadde ikke noe valg, jeg hadde ingen steder å dra.</p> <p>Første gang min mann kysset meg var jeg redd for at jeg hadde blitt gravid.</p> <p>Min mann drakk veldig mye og viste seg å være både psykisk og fysisk voldelig.</p> <p>På bryllupsnatten var han full og bandt hender og føtter fast til sengen.</p> <p>Han slo både meg og mine døtre.</p> <p>Da vår eldste datter var 7 måneder banket han henne opp slik at politiet kom.</p> <p>[Han ville ha meg tilbake fra rehabiliteringssenteret], men han fortsatte med volden og ukvemsord.</p> <p>Min svigermor viste seg å være like voldelig som min mann. Jeg følte at hun likte å se at jeg hadde det vondt.</p> <p>Min svigermor hadde startet å misbruke barna på samme måte som hun hadde misbrukt meg.</p> <p>Etter at min ektemann tok selvmord fortsatte svigermoren min å komme til barnehjemmet for å treffe barna. Hun prøvde å få de til å bo hos seg...Derfor gav hun nummeret mitt til mennesker som ringte og truet meg.</p> <p>Min andre ektemann var heller ikke snill. Han var ikke voldelig men han sa mange stygge ting.</p> <p>For å få min [første] mann ut av fengsel måtte jeg betale masse penger, og jeg har fortsatt mye gjeld i dag. Hadde det ikke vært for gjelden så ville jeg tatt en utdanning.</p>
---------------------	---

Devi:

Kategori	Sitater
Positiv makt	Jeg har en yngre bror, og begge foreldrene mine lever.

Jeg hadde heldig vis en kjærlig familie som gav meg mye omsorg.
...det har alltid vært nok [penger] til at jeg har fått gå på skole. Etter grunnskolen valgte jeg å fortsette med utdanning, og valgte teologistudier. Jeg ønsker å tjene og hjelpe mennesker, noe denne utdannelsen gir meg mulighet til å gjøre.

For fem måneder siden fikk jeg jobb på dette barnehjemmet. Jeg trives så godt, og vi har det veldig fint sammen her, både oss ansatte og barna. Det er et godt sted å jobbe. Jeg håper jeg kan bli her lenge!

Jeg ønsker å kunne gi jentene jeg har ansvar for den morskjærligheten jeg ikke fikk da jeg vokste opp. Jeg ønsker å være her for de. Kunne lytte når de trenger å prate, være en de kan stole på og være tilstede når de trenger en trygg voksen i livene sine.

Stort sett går alt veldig bra, og vi har det fint sammen.

I løpet av de neste to årene håper jeg å kunne gifte meg. Jeg får hjelp av mennesker som er viktige for meg til å finne en god mann.

Jeg ønsker meg ikke en mann som er pen å se på, men en som er et godt menneske.

Vi må kunne ha god kommunikasjon. Han må oppmuntre meg til å gjøre en god jobb akkurat som jeg vil oppmuntre han.

Drømmen min er å kunne starte et barnehjem sammen med mannen min. Jeg ønsker å bygge på de samme verdiene de har ved dette barnehjemmet da disse er viktige for meg, og de kan hjelpe barna.

Jeg ønsker at jeg og mannen min kan bli litt som de som driver dette barnehjemmet, og at vi får en stor familie med få maktskiller innad.

Vi er en ny generasjon kvinner, og på noen områder må vi kunne trå bort fra de mest tradisjonelle verdiene.

For at jeg skal kunne få et godt liv må jeg kunne få hjelpe andre, og arbeide, selv etter at jeg er gift. Dette kan være litt utradisjonelt, men det begynner heldig vis å bli mer godtatt.

...kanskje mannen min også kunne hjelpe til litt på kjøkkenet!

For jentene som bor her ønsker jeg en god utdanning og gode ekteskap, og at de også kan få jobber de trives godt i, sånn som jeg har fått!

Negativ makt	<p>Jeg vokste opp med en mentalt syk mor. Hun ble syk i sinnet etter at broren min ble født.</p> <p>Hun har tilbragt mye tid på sykehus, opptil flere måneder av gangen, men det er ikke så mye de kan gjøre for henne.</p> <p>...hun var [ikke] tilstede som en god mor i oppveksten.</p> <p>Jeg fikk ikke oppleve morskjærligheten.</p> <p>Vi hadde ikke så mye penger.</p> <p>Mange av barna som bor her har opplevd mye vondt og har mange vanskelige minner fra fortiden.</p> <p>En utfordring med jentene er at de ikke alltid hører på meg og gjør som de får beskjed om.</p>
---------------------	--

Bala:

Kategori	Sitater
Positiv makt	<p>Jeg er yngst av en søskenflokk på fem og kommer fra en kjærlig familie.</p> <p>Men på tross av det [dårlig økonomi] tvang de aldri sine barn ut i arbeid, og de fikk fortsette på skole.</p> <p>Da jeg ble født var ikke familien min fattig lenger og jeg har aldri kjent på den nøden som mine søsken har opplevd.</p> <p>Jeg var veldig glad i skole og gikk ut 10. klasse.</p> <p>Jeg gikk ikke videre, men begynte som skredder.</p> <p>Jeg ønsker ikke å gifte meg etter at jeg var ferdig på skolen, og mine foreldre støttet mitt valg fullt ut.</p> <p>Jeg var 32 år da jeg ønsket å starte en familie, og jeg aksepterte den første frieren som ble valgt ut.</p> <p>Jeg valgte han fordi han virket nokså lik meg selv, og så var han lys i huden.</p> <p>Vi har et lykkelig ekteskap, selv etter nesten 10 år.</p> <p>I dag er jeg 41 år og vi har to barn sammen.</p> <p>Å bli mor var overveldende, og jeg kan fortsatt høre gråten til min eldste sønn og den lykken han brakte.</p> <p>Nå jobber jeg her på barnehjemmet.</p>

	<p>Jeg liker meg veldig godt her.</p> <p>Jeg hadde en god oppvekst med kjærlige foreldre, og jeg prøver å gi mine barn det samme. Jeg vil respektere deres valg...Men da må de også respektere meg og mine meninger.</p> <p>De må være fornøyd med det de klarer å oppnå og ikke alltid strebe etter mer. Det er familien som er viktigst.</p>
Negativ makt	<p>Mine foreldre var svært fattige da mine eldre søsken var små, noen ganger hadde de ikke råd til hverken mat eller klær.</p> <p>Min far døde rett før jeg giftet meg.</p> <p>Det var veldig tungt for hele familien å miste han...Særlig hardt gikk det utover min mor, som alltid har vært syk.</p> <p>Jeg kan ikke lenger jobbe som skredder på grunn av ryggen min. Jeg klarer ikke å sitte stille lenge.</p>

9. Drøfting

I dette kapittelet vil jeg drøfte samtalene med utgangspunkt i temaer som har kommet frem som viktige for informantene. Jeg vil bruke sitater fra analysekapittelet for å få frem kvinnenes opplevelser og erfaringer rundt de ulike tematikkene jeg presenterer.

Jeg er forholder meg i all hovedsak til Bourdieus syn på at klasse, bakgrunn og plassering i samfunnets hierarkiske oppbygning via blant annet arv er viktige indikatorer for utgangspunktet man har til å skape seg en posisjon i samfunnet, og er veiledende til et individs muligheter. I et land som India der fattigdom, barnearbeid, religiøse konflikter og forskjellbehandling basert på kjønn er vanlige utfordringer kommer dette enda tydeligere frem. Der selv de mest grunnleggende behovene ikke blir dekket blir det spesielt utfordrende å skape seg en posisjon høyere enn den en ble født inn i. Barnehjemmet vi samlet inn informasjon ved er et eksempel på en institusjon som gir barna og noen av kvinnene en unik mulighet til å endre sin egen situasjon, og hvordan de, via utdanning, oppfølging og sikkerhet gir disse en mulighet til å komme seg ut av fattigdomssirkelen og tilby de en trygg plass som utdannet i samfunnet.

Det innsamlede materialet peker på at det ikke nødvendigvis er slik at en ikke har noen mulighet for å endre egen situasjon. Hos flere av kvinnene kommer det frem eksempler der de har skapt endring, og at det har kommet noe positivt ut av endringsarbeidet de har gjennomført. Jeg vil nå vise ved hjelp av eksempler fra analysene hvordan ulike tematikk fra samtalen har påvirket kvinnene.

9.1. Religion

Som tidligere nevnt er religion en viktig del av livet til mange indere. Dette kom også tydelig frem i flere av samtalen. Deepika forteller i samtale 2 i den narrative analysen, T5, at hun synes barnehjemmet er det beste stedet for barna hennes på grunn av «the praying». Både hun og barna ber mye. I T9-T11 forteller hun at å be er noe av det viktigste en gjør, for uten Gud er man ingen ting. Han bestemmer alt, og han reduserer krisene våre ved bønner.

I samtale 3 i den narrative analysen forteller Himani i T9 at Gud ville at de skulle ta til seg flere barn via hjelp fra Norge. Hun forteller i T11 at religion kan by på utfordringer der de bor da naboene ikke er kristne. I innholdsanalysen, under positiv makt, forteller hun at hun ba til Gud om å få en mann og en ny jobb, og at hun giftet seg da hun fylte 25 år.

Devi forteller i samtale 6, T6, at hun etter eget ønske fortsatte med utdanning etter grunnskolen, og at hun valgte teologistudier. I T16 forteller hun om drømmen om å starte et eget barnehjem som bygger på de samme verdiene som barnehjemmet hun arbeider ved, som arbeider ut ifra kristne verdier. I innholdsanalysen fra samtale 6 kommer det under den positive makten fram at disse verdiene er viktige for henne personlig, og at hun mener at disse kan hjelpe barna.

Gud blir brukt som kilde til trøst, rådgiver, hjelper og veileder. Ulike religiøse tilhørigheter i samme nærområde kan by på utfordringer, men med et slikt religiøst mangfold som en finner i India er fredelig sameksistens viktig. Gud hjelper, gir og tar, og hans vilje og planer skal følges. Det gir trøst å vite at en høyere makt fatter de vanskelige avgjørelsene. Gjennom bønn kan man få den hjelpen og støtten man trenger til å overkomme vanskeligheter eller å finne en ny vei i livet. Disse kvinnene finner trøst, hjelp og noe meningsskapende gjennom sin religion. De kristne verdiene gir en veiledning i livet, og disse verdiene er så viktige for disse kvinnene at de mener de bør videreføres til barna. Det gir en mening med livet, og det gir retningslinjer i hvordan man skal behandle andre mennesker, samt hvordan en skal forholde seg til seg selv.

9.2. Fattigdom

En stor andel indere lever under fattigdomsgrensen og har liten mulighet til å dekke sine mest nødvendige behov. Fattigdom går i arv, og det er svært vanskelig å bryte ut av en fattigdomssirkel. Med liten eller ingen utdanning og få jobbmuligheter er det vanskelig å forbedre sin egen situasjon. Fattigdom er et stort sosialt problem i India.

Indira forteller i samtale 4a, T8, at hun hadde med seg land inn i ekteskapet som mannen hennes solgte. Nå har hun ingen ting. I samtale 4b, T10-T11 kommer det frem at hun ikke har mulighet til å jobbe på grunn av alvorlig sykdom, noe som fører til at hun ikke har penger til å dekke grunnleggende behov. Hun sier i T11 at hun ikke har penger til det hun trenger, noe som er vanskelig for henne. I innholdsanalysen, nr 4b under negativ makt forteller hun at hun ikke får hjelp av familien, og at hun er usikker på hvordan hun skal klare seg alene.

Jayani forteller i samtale 5b, T19 at hun har satt seg i dyp gjeld for å få mannen sin ut av fengsel. Gjelden har hindret henne i å ta utdanning. I innholdsanalyse 5a under negativ makt forteller Jayani hvordan hun ga alle pengene hun tjente til sin mann og svigermor. De sløste bort disse pengene på festing. Under positiv makt kommer det frem at hun har et hus hun ikke har fått gjort ferdig på grunn av sin dårlige økonomi.

I samtale 6 med Devi forteller hun i felt T5 at familien hun kommer fra ikke har hatt mye penger, men at skolegangen hennes alltid har blitt prioritert.

Balas familie har også levd i fattigdom, noe som kommer frem i samtale 7, T2. Søsknene og foreldrene hennes opplevde tidvis å ikke ha penger til hverken mat eller klær. I T4 kommer det frem at hun ikke har kjent på den ekstreme fattigdommen selv, men hun kjenner til nøden resten av familien sin har opplevd.

Himani har opplevd en forandring hos familiene som har plassert barna sine på barnehjem. I samtale 3, T14, forteller hun at familiene tidligere var veldig fattige og måtte sende bort barna sine. I dag har økonomien til flere av familiene som har barna sine ved barnehjemmet forbedret seg, og hun opplever at foreldrene er mindre takknemlige.

Et flertall av kvinnene vi snakket med har opplevd fattigdom selv, eller har opplevd at deres nærmeste har levd i fattigdom. Det er et omfattende sosialt problem da fattigdom som oftest går i arv. Det overføres til neste generasjon i familien, og det er som regel liten mulighet for å endre sin egen økonomiske situasjon. For noen har fattigdommen gått på bekostning av

utdannelse, noen har opplevd å sulte og å ikke ha mulighet til å dekke sine mest grunnleggende behov. Indira forteller at hun står alene uten eiendom og uten hjelp fra familien sin. Det er en skjebne mange indiske kvinner deler med henne. Når en datter er giftet bort er hun ikke lenger sin biologiske families ansvar, så hvis hun da bryter ut av ekteskapet må hun klare seg videre selv. Barna ved barnehjemmet har fått en unik sjanse til å bryte ut av fattigdomssirkelen familiene deres har vært fanget i. De får mulighet til utdannelse, og på den måten å ta kontroll over egne liv. Ved å få seg en utdannelse og videre en jobb kan de sørge for seg selv, og blir mindre avhengige av en mann som må forsørge dem. Utdannelse gir jentene en mulighet for selvstendighet og sikkerhet, og det gir dem en mulighet til å unngå å selv leve i fattigdom. Barnehjemmet har via finansiering av skolegang tilbudt disse barna en fremtid der de kan unngå et liv i fattigdom. Barnehjemmet bidrar til at barna kan bryte ut av fattigdomssirkelen.

9.3. Forskjellsbehandling av gutter og jenter, menn og kvinner

Kjønnsrollene i India er i mange tilfeller tradisjonelle der guttene skal utdannes og ut i arbeid mens kvinnene skal stå for matlaging, hushold og pass av barn og eldre, og deres mål bør være å få en god ektemann og gi han sønner. Himani forteller i samtale 3, T12 at 3 av jentene som har bodd ved barnehjemmet har giftet seg, mens 2 av guttene har oppnådd høye posisjoner. Der familiene er fattige er det guttene som blir prioritert, både i forhold til utdanning, helsetjenester og fordeling av mat. Gutter har blitt ansett som mer verdifulle, og som større bidragsytere for resten av familien. Manglende utdannelse hos kvinner hindrer de i å oppnå selvstendighet i tilsvarende grad som menn. Selv en minimal utdannelse kan bidra til at kvinner kan effektivisere deler av arbeidet sitt i og rundt hjemmet, og det kan føre til bedre oppvekstkår for barn dersom mødre kan noe om hygiene, ernæring og helsefremmende tiltak.

Aditi forteller i samtale 1, T17 at i konfliktsammenhenger blir den vanlige oppfatningen at menn har rett og kvinner tar feil. Det kommer frem også i innholdsanalysen av samtale 1 under negativ makt at når jenter protesterer er det et problem, mens når gutter protesterer er han viktig. Kvinner skal ikke diskutere med, eller motsette seg autoriteter. De skal ikke protestere, men godta mannens overmakt uten protest.

Det er ikke bare i forhold til utdannelse guttene blir prioritert. Der kvinnene ikke eier noe eget er det vanskelig å komme seg ut av destruktive ekteskap. De har ingen vei ut og blir dermed fanget under mannens makt.

I samtale 4b, T2 forteller Indira at hun alltid har vært syk hele livet, men at hun først fikk medisinsk behandling etter at hun giftet seg som 19-åring. I innholdsanalysen under negativ makt forteller hun at mannen hennes ikke ville la slektninger komme på besøk, og at han isolerte henne. Her ser vi hvordan en fattig jente ble nektet tilgang til nødvendige helsetjenester, og hvordan mannen besitter maken til å kontrollere ekteskapet.

Flere kvinner blir hjelpeløse ofre for voldelige ekteskap. De får ikke hjelp av familiene sine, og de har ikke noe sted å gå. Manglende inntekt fanger de i det destruktive ekteskapet der mannen besitter all makten, og kvinnen ikke har annet valg enn å adlyde. Aditi uttrykker bekymring for dette i samtale 1, T12, der hun sier at mye skjer i India med kvinner og barn, og at mange menn forandrer seg når de har funnet en kvinne. I T 15 understreker hun at det er langt igjen til likestilling. Selv ønsker hun å oppdra sine fremtidige barn likt, selv om det skulle være både gutt og jente, noe som kommer frem i T14.

Indira har flere opplevelser fra det å være fanget i et voldelig ekteskap. Hun forteller i samtale 4a, T5-T6 at hun forlot mannen fordi han var voldelig. Ved noen anledninger slo han henne bevisstløs. I samtale 4b, T3-T5 forteller Indira at mannen hennes var alkoholiker, og at hun ofte ble slått. Han utsatte henne også for psykisk vold ved å beskyldte henne for å være utro, og ha fått barna deres med andre menn. I innholdsanalysen av samtale 4a under negativ makt ser vi igjen eksempel på mannens maktbruk ved at han ikke lot henne få være hjemme, og at han jagde henne ut av huset. Hun bodde med denne mannen i 19 år, men er nå i skilsmisse. Det er en lang prosess, noe som kommer frem i innholdsanalysen av samtale 4b under negativ makt. I den narrative analysen 4b, T13-T14 forteller hun at hun ikke eier noen ting, og at hun ikke får noe hjelp fra familien sin.

I samtale 5a med Jayani får vi også høre om en kvinne som er fanget i et voldelig ekteskap. I T3-T6 forteller hun om en mann som var rusmisbruker, og som mishandlet henne. Hun hadde ikke noe sted å dra, så hun tilpasset seg situasjonen sin. Han mishandlet også deres felles barn. Ved hjelp av naboer som kontaktet politiet ble mannen fengslet en periode mens Jayani fikk komme på et rehabiliteringshjem. Hun forteller videre i T7-T10 at hun gikk tilbake til mannen og at de fikk et barn til, men rusingen fortsatte. Hun reiste da både mannen og svigermoren mishandlet barna deres. Mannen endte med å begå selvmord. Hun ville ikke at barna skulle utsettes for vold og mishandling, for hun har selv erfaring med å bli mishandlet som barn. I rute T16 forteller hun at hun ble misbrukt som barn av sin stefar, og hun ville ikke at sine egne barn skulle gjennomgå det samme. I rute T22 forteller hun at hun kjenner til flere

kvinner som har hatt problematiske ekteskap. Hun sier at det er jenter som jobber på barnehjemmet som har det like vanskelig som hun hadde det. Dette illustrerer hvor vanlig det er for kvinner å oppleve vold og krenkelser i ekteskapet. Det er et forholdsvis vanlig fenomen, og det er ikke ofte utenforstående blander seg inn i hjemmets affærer. I samtale 5b, T3 forteller Jayani at hun ikke hadde noe ønske om å gifte seg, men at hun ikke hadde noe valg, for tanten hadde arrangert et ekteskap for henne. Hun opplevde ikke bare å bli utsatt for vold av sin mann, men også en medkvinne, sin svigermor. I innholdsanalysen av samtale 5b under negativ makt forteller hun at svigermoren var vel så voldelig som mannen, og at hun hadde inntrykk av at svigermoren nøt å se at hun led. Hennes vei bort fra mannen ble hans selvmord mens han satt i fengsel. I den narrative analysen 5b forteller hun i T17-T19 at hun giftet seg igjen med en enkemann som hadde barn. Hun tenkte at disse barna trengte en mor, med da det viste seg at heller ikke denne mannen var snill forlot hun ham og reiste tilbake til barnehjemmet.

Kjønnsrollene i India er tradisjonelle på den måten at gutter og menn skal bli lyttet til, utdannes og prioriteres, mens kvinner skal være underlagt sin mann og ikke protestere på hans valg og avgjørelser. Hun må finne seg i at mannlige familiemedlemmer blir prioritert før henne. For de som er fanget i voldelige ekteskap må hun finne seg i nedverdiggende atferd fra mannens side, og i noen tilfeller også fra hans familie. Hun er ikke i en posisjon til å stille krav, men som vi har sett fra noen av samtalene må hun tilpasse seg en vanskelig situasjon. Å bryte ut fra et ekteskap er en lang prosess, og når en ikke har støtte fra familie, ikke har utdanning og lite inntekt er det vanskelig å forlate mannen og hans familie. Mannen besitter makten i egenskap av å være født som mann, og det er kvinnens plikt å godta dette. Likestillingen har fortsatt en lang vei å gå i det tradisjonspregete India hvor familiene hovedsakelig ønsker seg guttebarn på grunn av hans mulighet til å sikre familien sin økonomisk. Å gifte bort en sønn betyr inntekt i form av medgift og ekstra arbeidskraft i huset i form av en svigerdatter, mens å gifte bort en datter betyr utgifter i form av medgift, og hun tilhører da sin nye svigerfamilie.

9.4. Medgift

Når en kvinne skal gifte seg i India er det forventet at hun har med seg noen verdier i form av medgift. Hun skal ikke komme til sin nye svigerfamilie som utelukkende en byrde, og må derfor ha med seg en form for eiendom inn i ekteskapet. Der mannens familie anser medgiften som utilstrekkelig er det ikke uvanlig at kvinnen omkommer i en ulykke, og en typisk

medgiftsulykke er at dør ved å søle parafin eller annet brennstoff på seg og tar fyr med et dødelig utfall. Dette er en så vanlig forekomst at det har et eget begrep: døden på kjøkkenet. Dermed står mannen fritt til å gifte seg på nytt og bringe en ny medgift til familien sin. Aditi forteller i samtale 1, T16 at medgift er viktig fordi det sikrer kvinnens posisjon i ekteskapet. Uten medgift har ikke kvinnen noen rettigheter. Som tidligere nevnt har kvinner som får land i medgift og eier dette i eget navn en vei ut av destruktive ekteskap. Der en kvinne eier noe eget er det mindre sannsynlig at hun utsettes for vold i ekteskapet. Det at hun har et sted å reise hvis hun skulle ønske å forlate sin mann gir henne en sikkerhet og en vei ut.

Indira forteller i samtale 4a, T8, at hun hadde med seg land inn i ekteskapet som medgift. Mannen hennes solgte dette landet og tok pengene selv, noe som førte til at Indira står på bar bakke. Han tok fra henne den muligheten hun hadde til å forlate han, og det kan være en av faktorene til at hun ble værende i det voldelige ekteskapet i 19 år.

Det er få av kvinnene som i samtalene tok opp temaet medgift. Selv om det ikke ble snakket mye om er det en allmenn kjent praksis, og i India blir flere tusen kvinner drept hvert år i de såkalte medgiftsdødsfallene. I samtalene forteller kvinnene om medgift som en sikkerhet i ekteskapet, og utfordringene når en mister eller blir fratatt medgiften sin. Å eie noe eget bidrar til å styrke kvinnens posisjon, sikkerhet og rettigheter innad i ekteskapet, og det er derfor viktig at hun har med seg en god medgift. Jeg er usikker på om temaet medgift hovedsakelig ble unngått av kvinnene i samtalene fordi det er en så allment utbredt praksis at det ikke er nødvendig å snakke om, eller fordi det er et tabubelagt tema.

9.5. Patriarkatet

India har en patriarkalsk oppbygd samfunnsstruktur der menn er overordnet kvinner kun i egenskap av å være født som menn. De prioriteres først på en rekke områder, og er de mest dominerende i arbeidslivet og det politiske liv. Til tross for lovgivning om likestilling har den patriarkalske tradisjonen så dype røtter at det er vanskelig å skape endring. Det går under det Bourdieu kategoriserte som den symbolske volden der maktbruken er basert på så dype tradisjoner at man ikke nødvendigvis anser det som problematisk, eller som maktbruk overhodet. Kvinnens plass er i hjemmet, mens mannens er ute i det offentlige rom.

I samtalene er det få direkte henvisninger til et patriarkalsk oppbygd samfunn, men jeg finner det underliggende noen steder. Aditi forteller for eksempel i samtale 1, T10, at flere av

jentene i klassen hennes har giftet seg og fått barn. De fleste av disse måtte avbryte utdanningen sin for å være hjemme å ta seg av familien.

Himani forteller i samtale 3, T4, at da hun arbeidet ved barnehjemmet hun vokste opp ved begynte det å skje ubehagelige ting etter at menn ble ansatt. Hun forlot jobben, men det kommer ikke frem om mennene det var snakk om fikk ble utsatt for noen represalier for sin dårlige oppførsel. Det er her underliggende at de brukte sin rolle som mann til å utøve en negativ makt overfor i alle fall en av de kvinnelige ansatte.

I samtalene med både Indira og Jayani har vi sett hvordan de har blitt utsatt for grov vold, og havnet i en avmaktssposisjon overfor sine ektemenn. De opplevde å være fanget under brutale menns makt, og det var vanskelig for dem å komme seg ut av sine voldelige ekteskap.

Devi forteller, slik vi ser i innholdsanalysen under positiv makt, hvordan tradisjoner er i endring. Hun sier at de er en ny generasjon kvinner, og at de må kunne gå bort ifra noen av de mest tradisjonelle verdiene. Som en understrekning av dette håper hun at hennes fremtidige mann vil hjelpe til på kjøkkenet, og at hun vil fortsette i arbeid selv etter at hun er gift.

Likestillingen i India har en lang vei å gå. Menns tradisjonsbaserte makt er dypt innarbeidet, og å skape endring er utfordrende og tidkrevende. Det kommer jevnlig frem i samtalene hvordan kvinner har blitt utsatt for menns maktbruk og maktmisbruk selv om det ikke blir et direkte samtaletema. Mine norske øyne ser et hierarki og en makttradisjon det ikke er sikkert at de indiske kvinnene tenker over. Vaner og normer har vist disse kvinnene at det er sånn livet er, hvor kvinner er underlagt sine menn, og slik har det alltid vært. Som vi ser i Devis historie har noen av tankene rundt disse utfordringene begynt å endre seg. Selv om det er et utfordrende og tidkrevende arbeid er likestillingsspørsmålet blitt aktuelt i India. Likestilling er fortsatt langt unna, spesielt på landsbygdene, men en endringsprosess er i gang.

9.6. Barnearbeid

For fattige familier er det ikke uvanlig at også barna må bidra som arbeidere for å hjelpe familiene sine økonomisk. Dette får konsekvenser for barnas skolegang og deres muligheter senere i livet. Barna ved barnehjemmet der vi arbeidet i forskningsperioden behøver ikke å ta betalt arbeid. De får dekket behovene for mat, klær og skoleutstyr og kan fokusere på utdanning og fremtiden istedenfor å ha betalt arbeid. Dette gir spesielt jentene som bor der en mulighet til å sikre sin egen fremtid der de får mulighet til å forsørge seg selv og leve et selvstendig liv dersom de ønsker det. Barnehjemmet gir de mulighet til å fokusere på studier,

men det er opptil barna selv å oppfylle kravene for å bli tatt opp ved en institusjon for høyere utdanning.

I samtale 7 med Bala forteller hun i T2-T4 at familien hennes var meget fattig da hennes søsken var yngre. De levde i perioder uten å få dekket basisbehovene sine, som mat og klær. Til tross for de økonomiske utfordringene de møtte tvang de aldri sine barn ut i arbeid. De prioriterte heller barnas skolegang, og selv om barna ikke bidro med betalt arbeid bedret familiens økonomiske situasjon seg, så Bala har ikke selv kjent på den ekstreme fattigdommen hennes søsken opplevde.

Ingen av kvinnene fortalte at de selv måtte ta betalt arbeid som barn, men generelt i India er det et vanlig og omfattende problem. Arbeidsgivere sparer penger på å ansette barn heller enn voksne, så de er en ettertraktet arbeidskraft. Som vi så fra samtalen med Bala er det noen familier som ikke vil utsette barna sine for å måtte ta betalt arbeid. Noen lever heller i ekstrem fattigdom enn å ta barna sine ut av skolen. Men i mange tilfeller har ikke barns familie mulighet eller ønske om å la barna fortsette på skolen, for de ser det som mer nyttig og nødvendig at de bidrar til å underholde familien sin økonomisk.

9.7. Hvordan kommer kvinnenes resiliens, styrke og mot frem i historiene deres?

Innledningsvis introduserte jeg problemstillingen om hvordan mot og styrke manifesterer seg hos indiske kvinner. I de følgende avsnittene vil jeg synliggjøre kvinnenes resiliens og peke på noen av styrkene de har vist. Vi har møtt sterke kvinner med sterke historier. Det var deres styrke som fikk meg til å endre vinkel på denne oppgaven, og jeg vil nå peke på noen av styrkene disse kvinnene har vist i samtalene.

9.8. Sette nye mål

Aditi forteller i samtale 1, T3-T6 hvordan målene hennes forsvant da hun flyttet til Kerala. Hun drømte om å opptre, men hun ble fortalt at hun var for mørk i huden. I stedet for å gi opp satte hun seg heller nye mål, og kom frem til at hun ville jobbe på flyplassen, og hun klarte å få en jobb der. Hun har oppnådd en bachelorgrad og har ambisjoner om å fortsette med utdannelsen sin, som vi ser i T9.

I innholdsanalysen av samtalen med Aditi forteller hun om utfordringer rundt kvinnerollen. Under positiv makt forteller hun at hun ønsker å gifte seg i fremtiden, men at det er viktig å bruke tid på å finne en god mann, fordi, som vi ser under negativ makt, er det mange menn

som endrer seg etter at forelskelsen er over, og at det skjer mye i India med kvinner og barn. Aditi er en kvinne med tydelige mål og ambisjoner i livet. Da hun opplevde at mål og drømmer forsvant på grunn av det andre sa var en for mørk hudfarge valgte hun å sette seg nye mål, og hun har oppnådd flere av disse. Hun er en sterk kvinne som jobber målbevisst mot det hun ønsker å oppnå.

9.9. Religion som styrke

Deepika forteller i samtale 2, T4-T5 at et av barna hennes måtte opereres som nyfødt, og at hun er litt sen i utviklingen. Hun har tvillinger som bor ved barnehjemmet, og håper at de kan bli der i flere år til, for hun mener at barnehjemmet er det beste stedet for barna hennes å være. Hennes styrke kommer frem i at hun ber om hjelp til å ta seg av barna. Som vi ser i rute T2 har hun både utdanning og jobb, men hun har ikke mulighet til å ta seg godt nok av barna sine. Barnehjemmet tar seg av hennes yngste barn, og det kan være en faktor til at hun har mulighet til å være i arbeid.

Under positiv makt i innholdsanalysen kommer det tydelig frem hvor viktig religion er for Deepika. Hun finner trøst og styrke i å vite at Gud hjelper en i vanskelige situasjoner, og de kristne verdiene ved barnehjemmet bidrar til at hun mener det er det beste stedet for barna hennes.

9.10. Visjon for fremtiden

I samtale 3 med Himani, T2-T3 får vi høre om hennes drøm om å starte sitt eget barnehjem. Hun vokste selv opp på et barnehjem og hadde da førstehåndskunnskap om hvor viktig det er å skape trygge oppvekstvilkår for barn. Hun fikk gå på skole og jobbet en tid ved barnehjemmet hun vokste opp på. I T7-T10 forteller hun om oppstart av barnehjemmet hun hadde drømt om. Hun bygget på erfaringene hun hadde tilegnet seg i Mombay, og adopterte 7 barn på 1990-tallet sammen med sin mann. Med økonomisk hjelp fra Norge har de kunnet utvide driften. Hun har bidratt til å skape et hjem for mange barn og har sammen med sin mann gitt mange barn gode framtidsutsikter, stabilitet og trygghet i hverdagen. Hun har tilbudt en selvstendig fremtid for barn hvis familie ikke ville hatt kapasitet til å tilby noe tilsvarende.

I innholdsanalysen viser Himani til noen av utfordringene hun møter i hverdagen. Naboer som har en annen religiøs tilhørighet kan by på problemer, og blir det det er hun forberedt på at de må flytte. Hun forsøker å gi veiledning og råd til foreldre av barn ved barnehjemmet, men opplever at ikke alle er mottagelige for veiledning.

9.11. Brudd med ektemann

Samtale 4a med Indira forteller om en rekke utfordringer hun har blitt utsatt for. I T1-T2 forteller hun om kroniske sykdommer, i T6 forteller hun om en voldelig ektemann, i T8 om at mannen solgte medgiften hennes og at hun nå står på bar bakke, i T9 at hun ikke klarer å utføre jobben sin på grunn av sykdommene, i T10 om en datter som sliter psykisk og har problemer med temperamentet sitt, psykisk vold i T11 der hun blir utsatt for beskyldninger om utroskap, men i T14 forteller hun at hun fortsatt har ønsker for fremtiden sin. Hun ønsker seg et stykke land, et hus og fred. I samtale 4b kommer det i tillegg frem i T3 at hun var gift med en alkoholiker, i T11 forteller hun at hun ikke har penger til det hun trenger, i T14 at hun ikke får noe hjelp fra familien sin, men i T15 kommer det frem at det er barna sine hun lever for. Til tross for alle utfordringene hun har stått ovenfor forteller hun at det er på grunn av barna sine at hun fortsatt lever. Indira har levd med sykdom og smerter hele livet, og har levd med en psykisk og fysisk voldelig mann i 19 år. I T5-T6 forteller hun at hun har bodd alene i 4 år, og at hun er i skilsmisse. Hun har til tross for volden hun har blitt utsatt for i mange år klart å bryte ut fra ekteskapet. Hun har vanskelig med å få hverdagen til å gå opp siden hun ikke lenger er arbeidsfør, men hun klarer fortsatt å drømme om en bedre fremtid. I T12 forteller hun at hun ønsker seg en landfleck med et lite hus hvor hun kan få leve og dø i fred med noe som er hennes eget.

I innholdsanalyse 4b under negativ makt kommer det også frem at barna hennes har blitt traumatisert av mannens voldsbruk, noe som er vondt for henne å se. En av døtrene har fått store aggresjonsproblemer, men som vi ser under den positive makten har denne jenta fått terapi, og hun har nå ambisjoner om å få en utdanning.

Å bryte ut av et langt og destruktivt ekteskap slik Indira klarte krever mot og styrke. Hun er glad i barna sine, og de gir henne styrke til å holde ut i de vanskelige tidene. Selv om barna sliter med konsekvenser av hennes voldelige mann har en av disse fått hjelp. Hun håper å kunne få noe som er eget, og å kunne avslutte livet sitt i ro og fred.

9.12. Overkomme utfordringer

En annen av kvinnene som forteller om et liv med mange utfordringer er Jayani i samtale 5a og 5b. I 5a, T1 forteller hun at hun mistet faren sin som barn, og i T3 hvordan hun giftet seg som 17-åring med en mann som viste seg å være rusmisbruker. I T4-T5 hører vi om mishandling av både henne og datteren, men hun hadde naboer som tok affære og kontaktet politiet, og hun kom på et rehabiliteringshjem, som vi ser i T6. I T7-T10 forteller hun at hun gikk tilbake til mannen, men at rusingen og volden fortsatte. Det var ikke bare mannen som mishandlet henne og barna, men også svigermoren. Mannen ble fengslet igjen, og han begikk selvmord. Hun fikk plassert barna ved barnehjemmet som vi ser i T11, men i T12-T13 forteller hun hvordan svigermoren fortsatte å oppsøke henne og barna der, og kom med trusler for å få barnebarna med seg hjem, men Jayani fikk hjelp av ledelsen til å stoppe henne. Å stå opp mot den personen som i lang tid hadde mishandlet henne viser stort mot og styrke. Hun klarte å bryte ut i en periode, men ønsket å gi sin mann en sjanse til. Da det ikke forbedret seg kunne hun ikke bli. Det endte med at han begikk selvmord, og hun fikk et trygt hjem til barna sine ved barnehjemmet. I T16 forteller hun at hun ikke kunne bli da barna hennes ble mishandlet. Hun hadde selv opplevd å bli misbrukt av sin stefar og ville ikke utsette sine egne barn for det. I T20 forteller hun at hun giftet seg en gang til med en enkemann som trengte en mor til sine barn, men denne mannen var heller ikke snill, så hun forlot han før formalitetene rundt inngåelsen av ekteskapet var i orden. I samtale 5b kommer det i tillegg frem i T3 at hun ikke ønsket å gifte seg, men at hennes tante ikke ga henne noe valg. I T13 forteller hun at hun fikk en jobb ved barnehjemmet der barna hennes bor, og hun opplevde trygghet i å vite at hun kan få bli så lenge hun ønsker det.

Jayani har blitt utsatt for mange utfordringer i løpet av livet, men hun har klart å komme seg igjennom disse. Hun forlot en voldelig familie, sto opp imot en av sine misbrukere, og har klart å skape en trygg og stabil hverdag for seg selv og barna sine. Hun har fått et nettverk som stiller opp for henne og har hjulpet henne i noen av de vanskelige situasjonene hun har stått ovenfor. Hun har vist både mot og styrke i mange situasjoner, og hun har tatt kontroll over sitt eget liv. I innholdsanalysen av samtale 5a forteller hun at hun har et ønske om i fremtiden å kunne reise til utlandet for å arbeide slik at hun kan gjøre ferdig sitt uferdige hus, som står på land hun selv eier. I innholdsanalyse 5b forteller hun at hvis hun skulle gitt noen råd ut ifra sin egen livshistorie må det være at en må være sterk og modig, og hun understreker viktigheten av utdanning slik at man har mulighet til å klare seg selv. Hun har reflektert rundt sine egne vonde erfaringer til å kunne gi råd til andre.

9.13. Arbeid og fremtidsvisjoner

Devi forteller i T2-T6 om oppveksten sin. Hun har en mentalt syk mor som ikke kunne ta seg av henne i oppveksten. Hun hadde et godt støtteapparat rundt seg i form av en tante og en bestemor som tok seg av henne. Hun har fått gå på skole til tross for dårlig økonomi, og vil bruke sin teologiutdanning til å hjelpe andre mennesker. I T9-T11 forteller hun om jobben sin, der hun ønsker å gi jentene hun har ansvar for den morskjærligheten hun ikke fikk oppleve i sin egen oppvekst. Mange av barna har opplevd mye vondt, og hun ønsker å være en tillitsperson for disse som de kan prate med. Devi har vokst opp med en mentalt syk mor, noe som er krevende for et barn. Hun har tatt med seg erfaringene med å ikke oppleve å ha en mor inn i arbeidet med barna, og bruker sine egne erfaringer til å kunne assosiere seg med å vokse opp på barnehjem uten stabil foreldrekontakt. Hun vil bruke sine erfaringer i oppveksten til å hjelpe andre.

I innholdsanalysen av samtale 6 forteller Devi at hun har drømmer for fremtiden. Hun ønsker å starte sitt eget barnehjem sammen med sin fremtidige mann. Hun har tydelige planer for fremtiden sin der hun vil arbeide også etter at hun gifter seg, og hun ønsker å se bort fra noen tradisjonelle verdier. Utradisjonelle valg kan være vanskelig for andre å godta, og kan by på utfordringer for Devi. Men som hun sier under positiv makt så er de en ny generasjon kvinner som må trå bort fra noen tradisjonelle verdier.

9.14. Respekt fra egen familie

I samtale 7 med Bala ser vi i T2-T3 at hun kommer fra en familie som har opplevd ekstrem fattigdom, men at de prioriterte skole heller enn arbeid for sine barn. I T6 forteller hun at hun ønsket å vente med å inngå ekteskap, og opplevde at dette ble respektert av familien hennes. I T9-T12 forteller hun om det vonde med å miste sin far, og hvordan hun og søsteren nå passer på moren. Hun har plager med ryggen, så hun måtte slutte i jobben som skredder, men har fått nytt arbeid ved barnehjemmet som hun trives godt med. For en kvinne i India kan det være en utfordring å få betalt arbeid, men Bala har opplevd å få en ny jobb etter at hun måtte avslutte et arbeidsforhold. Hun vokste opp i en kjærlig familie, og å miste sin far var vanskelig for henne. Hun har kommet seg videre og har nå sin egen familie, og som vi ser i T8 har hun et lykkelig ekteskap med egne barn.

I innholdsanalyse av samtale 7 forteller Bala under den positive makten at hun prøver å videreføre sin kjærlige oppvekst til sine egne barn, og at det er viktig å respektere hverandres

ønsker og meninger. Hun håper at barna blir fornøyd med det de klarer å oppnå, og ikke ender med å alltid strebe etter mer.

I denne delen har jeg tatt opp temaer som har kommet frem som viktige i samtalene og belyst de med sitater fra analysekapittelet med hjelp både av den narrative analysen og innholdsanalysen. Jeg har gjort rede for en fenomenologisk/hermeneutisk utvikling i oppgaven. Det innsamlede materialet viser hvordan jeg som forsker forstår hvordan individer håndterer utfordringer, både samfunnsmessige og personlige. Alle kvinnene har vist hvordan de har håndtert vanskeligheter i livene sine, og hvordan de ved hjelp av mot og styrke har taklet vanskelige situasjoner. Kvinnene har belyst viktige temaer med sine erfaringer og har bidratt til en dypere forståelse av temaene som har blitt presentert i denne oppgaven. Det er gjennom analysene at innsikten i spørsmålene som ble reist innledningsvis kommer til uttrykk. De mest fremtredende temaene som har kommet frem under samtalene er: forskjellsbehandling etter kjønn, religion, patriarkatet, medgift og fattigdom.

10. Avslutning

I denne oppgaven har jeg presentert utfordringer ved å være kvinne i India. Vanlige forekomster av sosiale problemer og utfordringer som fattigdom, barnearbeid, patriarkalsk styre og forskjellsbehandling av menn og kvinner trer tydelig frem. Jeg har sett på hvordan kvinnene vi har snakket med manifesterer mot og styrke.

Jeg har i løpet av arbeidet med denne oppgaven lært at mennesker er i besittelse av store ressurser til å håndtere utfordringer og motgang. Kvinnene vi har snakket med har gitt meg en ny forståelse av kvinnerollen i et mannsdominert samfunn. Selv om endring er vanskelig er det ikke umulig, og ved barnehjemmet der vi arbeidet har jeg sett endringsarbeid på nært hold, både i forhold til mulighetene de tilbyr barna og hjelpen de har gitt til flere av kvinnene vi snakket med. Barnehjemmet gir barna som bor der en kvalitativt annen barndom enn det familiene deres ville hatt mulighet til å tilby. De får fokusere på skolegang og har en trygg hverdag hvor de får mat, klær, oppfølging av trygge og stabile voksne og de tilegner seg kunnskap for å klare seg som voksne.

Hvis jeg skulle gjort dette arbeidet på nytt er det noen få ting jeg ville gjort annerledes. Jeg ville snakket med kvinnene to ganger. Etter å ha arbeidet med samtalene er det flere temaer jeg gjerne ville snakket mere med kvinnene om. En samtale hvor jeg hadde gått dypere inn i

spørsmålet rundt medgift, da dette er med til å sikre kvinnens posisjon i ekteskapet, og religion, der jeg ville bedt kvinnene som ikke selv tok opp temaet om å dele sine religiøse synspunkter ville vært interessant. Legger disse kvinnene sine skjebner i hendene til Gud, slik som noen antyder? Jeg ville gjennomført en samtale på tilsvarende måte som vi gjorde, og etter å ha jobbet med samtalene ville jeg hatt en ny samtale hvor jeg kunne stilt konkrete spørsmål rundt temaene jeg ønsket ytterligere utdypet.

Arbeidet med denne oppgaven har vært både spennende, utfordrende og lærerikt. Å utføre egen forskning er tidkrevende og utfordrende, men på veien har jeg lært mye om en ny kultur, et nytt folkeslag og møtt mange spennende og sterke mennesker. Jeg har hørt gripende historier fra kvinner som har opplevd mye motgang på et sted der det å være kvinne i seg selv byr på utfordringer. Jeg håper at denne oppgaven vil bidra til å få frem disse kvinnes stemmer, og at det kan skape interesse rundt endringsprosessen mot likestilling og en tryggere hverdag for Indias kvinner.

Oppgaven kan ha relevans i forhold til utdanningen av barnevernspedagoger og sosionomer i forhold til min kontekstualisering av styrkeperspektivet. I oppgaven synliggjør jeg også kultursensitivitet i fremgangsmåten jeg har benyttet meg av i møtet med en ny kultur. Ydmykhet i møte med det ukjente og en metodebruk tilpasset stedet og menneskene vi arbeidet med har vært viktige momenter i fremgangsmåten min. Operasjonaliseringen av både styrkeperspektivet og kultursensiviteten kan ha utdanningsmessig relevans.

Dersom jeg skulle utføre et nytt forskningsarbeid som bygger videre på mitt arbeid med denne oppgaven ville jeg sett på den indiske lovgivningen som ved at den ikke blir håndhevet i praksis ender opp med å ta livet av en rekke kvinner hvert år, både i forhold til medgiftsdødsfallene, den ulike tilgangen jenter og gutter har til helsevesen og mat, og likestillingsspørsmålet i et land i utvikling.

11. Kildeliste

- Bissel, W.N. (2009). *Making India work*. Dehi: Penguin books.
- Brodtkorb, E. & Rugkåsa, M. (2010). *Mellom mennesker og samfunn. Sosiologi og sosialatropologi for helse- og sosialfagene*. (2.utg). Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS
- Callewaert, S og Petersen, K.A. (1997). Det mandlige Herredømme i middelhavskulturen ifølge Pierre Bourdieu. S. Callewaert, M. Munk, M. Nørholm og K.A. Petersen (red.), *Pierre Bourdieu, Centrale tekster inden for sociologi og kulturteori* (s. 20-48). København: Akademisk Forlag A/S.
- Ericsson, K. (1997). *Kvinnekamp i sari : møte med kvinner i India og Nepal*. Hentet 01 september 2016, fra <http://www.nb.no/nbsok/nb/bb302d1e61b737f3d5e64a7d4b460a38.nbdigital?lang=no#21>
- Grenfell, M. (2008). *Perre Bourdieu. Key Concepts*. Durham: Aucmen Publishing Limited.
- Grihault, N. (2008). *India. En rask innføring I historie, samfunnsforhold, skikk og bruk*. Oslo: Libretto forlag.
- Hatch, A.J. & Wisniewski, R. (1995). *Life history and narrative*. Oxon: RoutledgeFalmer.
- Haq, R. (2008). *Intersectionality of gender and other forms of identity: Dilemmas and challenges facing women in India*. Hentet 03. september 2016 fra <http://www.emeraldinsight.com.ezproxy.uis.no/doi/full/10.1108/GM-01-2013-0010>

- Helgesen, L.A. (2011). *Menneskets dimensjoner, lærebok i psykologi*. (2. utg.). Kristiansand: Høyskoleforlaget.
- Jacobsen, D.I. (2013) *Forståelse, beskrivelse og forklaring. Innføring i metode for helse- og sosialfagene*. (2. utg.). Kristiansand: Høyskoleforlaget.
- Kumar, R, Jain, N & Harish. (2014). *Comparison of attitude towards gender difference amongst males and females in urban areas*. Hentet den 06. September 2016 fra http://search.proquest.com.ezproxy.uis.no/docview/1615264053?rfr_id=info%3Axri%2Fsid%3Aprimo
- Malhotra, A. Vanneman, R. & Kishor, S. (1995). *Fertility, Dimensions of Patriarchy, and Development in India*. Hentet den 04. Oktober 2016 fra http://www.jstor.org.ezproxy.uis.no/stable/2137495?sid=primo&origin=crossref&seq=3#page_scan_tab_contents
- Martinussen, J. (1993). *Indien, en økonomisk og politisk oversikt*. København: Danidas informationskontor.
- Mik-Meyer, N. & Villadsen, K. (2007). *Magtens former, Sociologiske perspektiver på statens møde med borgeren*. Hans Reitzels Forlag.
- Neelima, Y. (2005). *Gender, cast and class in India*. Pragun Publications
- Panda, P. & Agarwal, B. (2005). *Marital violence, human development and women's property status in India*. Hentet 03. September 2016 fra <http://www.sciencedirect.com.ezproxy.uis.no/science/article/pii/S0305750X05000161>
- Riessman, C.K. (1993). *Narrative analysis*. California: SAGE Publications, Inc.

- Ruud, A.E. (2011) *A New India? Critical Reflections in the Long Twentieth Century*. Hentet den 01. september 2016 fra <https://www.idunn.no/ip/2011/03/art15>
- Rønbeck, A.E. (2005). *Hermeneutikk, rasjonalitet og sosiale fenomener*. Alta: Høgskolen i Finnmark.
- Samuel, E. (2002) *Dowry and dowry harassment in India: An assessment based on modified capitalist patriarchy*. Hentet den 07. Oktober 2016, fra <http://web.a.ebscohost.com.ezproxy.uis.no/ehost/pdfviewer/pdfviewer?sid=6740c05c-2e93-4f2e-915d-1e319d26e618%40sessionmgr4007&vid=1&hid=4212>
- Schiefloe, P.M. (1999). *Kultur*. Hentet den 28 september 2016, fra <http://www.nb.no/nbsok/nb/229e2c7b447e193b8277148d925690a7.nbdigital?lang=no#0>
- Skott, C. (2004). *Berättelsens praktik och teori – narrativ forskning i ett hermeneutisk perspektiv*. Lund: Studentlitteratur.
- Smith, A.J. Flowers, P. & Larkin, L. (2009). *Interpretative Phenomenological Analysis, Theory, Method and Research*. London: SAGE Publications Ltd.
- Southwick, S.M. & Charney, D.S. (2012). *Resilience. The Science of Mastering Life`s Greatest Challenges*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Swartz, D. (1997). *Culture and power, the sociology of Pierre Bourdieu*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Thagaard, T. (2013). *Systematikk og innlevelse. En innføring i kvalitativ metode*. (4. utg.). Bergen: Fagbokforlaget.

- Thomassen, M. (2006). *Vitenskap, kunnskap og praksis. Innføring i vitenskapsfilosofi for helse- og sosialfag*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.
- Thornquist, E. (2003). *Vitenskapsfilosofi og vitenskapsteori for helsefag*. Bergen: Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS.
- Wang, S.Y. (2004). *New Economy Growth and Gender: Examining the Impact of IT on Indian Women*. Hentet den 01. September 2016 fra <http://web.mit.edu/profit/India%20and%20Outsourcing%20Papers/IT%20and%20the%20Indian%20Women%20v2.pdf>
- Øverenget, E. (2001). *Hannah Arendt*. Oslo: Universitetsforlaget.